Է. ՏԱՐԻ 2001 — ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 9 ՀՈՒԻ 4383 — Հ. Տ. 18 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1890 — Ն. Տ. 30 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1890 — ՀԻՃ. 15 ՍԷՖԷՐ 1308 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعليه‌ده غلطه‌ده نورادونكيان خانده آرەولك غزته‌سى اداره‌سى

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
160
80
40
200
100
56
28

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 18 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, 1890

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ ԵՒ ԶՐՈՅՑՆԵՐ

Երեսփոխանական ընտրութիւններէն ետքը քաղաքային ընտրութիւնք եկան ամրապնդել իշխանական կառավարութեան դիրքն ի Պուլկարիա։ Ռուս հրապարակագիր Պ. Թաթիշեւ կը շարունակէ Նովոյէ Վրեմյա-ի մէջ հրատարակել իր տպաւորութիւններ Պուլկարիոյ վիճակին վրայ։ Առաջին անգամ Գերմանիոյ ընդհանուր հիւպատոսին այցել մտադրեր է։ Բայց կառավարը սխալմամբ Աւստրիոյ հիւպատոսարանը տարաւ զինք։ Հիւպատոս Պ. ֆոն Պուրիան հասկցուց ռուս հրապարակագրին թէ սխալ տեղ եկած է, բայց և այնպէս տեսակցեցան, և Աւստրիոյ-Հունգարիոյ ներկայացուցիչն ըսաւ թէ Վիեննայի և Փեթերսպուրկի միջեւ յարաբերութիւնք բարեկամական են, և մէկէ զատ ամեն խնդրոց վրայ կատարեալ համաձայնութիւն կը տիրէ երկու դաշնակներուն միջեւ։ Այն մէկ բացառութիւնն ալ պուլկարական խնդիրն է։ Ռուսիա Ֆերտինանտ իշխանին և իր կառավարութեան ընտրութիւնն ապօրէն կը նկատէ։ Աւստրիա Ֆերտինանտ իշխանին ընտրութիւնն օրինաւոր կը ճանչէ, բայց կ՚ըսէ թէ Պուլկարիոյ արդի կառավարութիւնն օրինաւոր նկատուելու համար պէտք է Տէրութեանց կողմէ պաշտօնապէս ճանչուի։ Պ. ֆոն Պուրիան գովեստիւք յիշեց Պուլկարիոյ մէջ տիրող բարեկարգութիւնն ու բարգաւաճումն, իբրեւ ուղղակի արդիւնք Ֆերտինանտ իշխանին վարչական ձեռնհասութեան։ Պ. Սթամպուլով եւս շատ կարող մարդ մ՚է։ Բայց պուլկար նախարարապետը կրքոտ մարդ է, շուտով կը զրգռի։ Աւստրիոյ հետ առեւտրական պայմանագրոյ մը բանակցութեանց երկարաձգումը կ՚երեւի թէ դժգոհութիւն պատճառած է Աւստրիոյ ներկայացուցչին։ Պ. ֆոն Պուրիանի յայտարարութեանց կարեւորագոյն կէտն այն է թէ Պուլկարիոյ մէջ տիրող վիճակն անքակտելի համարելու ատեն զօրաւոր կը նկատէ։ Ֆերտինանտ իշխան ամուր դիրք մը կը բռնէ երկրին մէջ։ Նախարարք, բանակն և ժողովուրդն անձնուէր են իրենց իշխանին։ Պուլկարական խնդիրը լուծելու միակ միջոցն է ճանչել արդի կացութիւնն ըստ փափաքանաց պուլկար ժողովրդեան, որով կ՚ապահովի եւրոպեան խաղաղութեան անվրէպ շարունակումը։ Պ. Թաթիշեւ կը յարէ թէ Պ. ֆոն Պուրիան շատ ճարտար մարդ է, և Ֆերտինանտ իշխանին ամենէն վստահելի խորհրդականը դարձած է։ Ամեն օր կ՚երթայ կը տեսնէ իշխանը, և խորհուրդներ կուտայ նմա։ Իշխանն անոր խօսքին կ՚անսայ ո՛չ միայն Աւստրիոյ ազդեցութիւնն յարգելով, այլ և ճանչելով աւստրեան դիւանագէտին իմացական գերազանցութիւնը։

Պ. ֆոն Պուրիան նմանապէս կ՚ազդէ Անգլիոյ և Իտալիոյ ներկայացուցիչներուն վրայ, մասամբ նաեւ Գերմանիոյ գործակալին վրայ։ Իր պաշտօնակիցք «Սոֆիայի Մեթեռնիխը» կ՚անուանեն զինք։

∴

Ի վերջ այս տեսակցութեան, Աւստրիոյ ներկայացուցիչն ըսեր է ռուս հրապարակագրին․ «Ֆերտինանտ իշխան ի բոլոր սրտէ կը ցաւի ճգնաժամական ընթացքին վրայ զոր իրեն նկատմամբ կը բռնէ Ռուսիա, և ամեն բանէ աւելի կը բաղձայ հաշտութիւն մը գոյացնել ռուս կառավարութեան հետ։» — Առ այս ռուս լրագիրը կը պատասխանէ․ «Եթէ Քոպուրկեան իշխանն այնքան փափաքող է հաշտուելու Ռուսիոյ հետ, միջոցը շատ պարզ է․ թո՛ղ հրաժարի Պուլկարիոյ գահէն, և երթայ առանձնանալ իր Էպէնթալի դղեակին մէջ։» — Բայց յայնժամ առ ի՞նչ պիտի ծառայէր իր հաշտութիւն Ցարին կառավարութեան հետ, կը պատասխանեն Պուլկարք։

∴

Պ. Թաթիշեւ ապա գնաց տեսաւ զՊ. Վանկէնհայմ, Գերմանիոյ ընդհանուր հիւպատոսն, որ ռուսահպատակաց շահերը պաշտպանելու պաշտօնն ունի։ Հիւպատոսը պատմեց թէ ի Պուլկարիա այցելող Տոլկորուքի ռուս իշխանին առանց մեծ աղմուկի երկրէն արտաքսումն և փախճանեալ Փանիցայի հետ դատապարտեալ Քալոպքով ռուսահպատակին Ռուսիոյ յանձնումն ո՛րչափ հոգ պատճառած էին իրեն։ Պ. ֆոն Պուրիանի պէս, Պ. Վանկէնհայմ եւս կ՚ըսէ թէ Պ. Սթամպուլով շատ կարող, նշանաւոր մարդ է, բայց կրքոտ։ Ի Պուլկարիա քաղաքական կուսակցութիւնք բնաւ կարեւորութիւն չունին, նա որ իշխանութեան վրայ չէ՛ ընդդիմադրի պաշտօն կը վարէ։ Այնչափ կուսակցութիւն կայ որչափ կուսակցապետ։ Պ. Ռատոսլաւով Ալեքսանդր իշխանի կուսակից կը համարուի։ Այնպէս չէ։ Այդ կուսակցապետ քէն պահած է պարզապէս զի նախարարական պաշտօնէն հանած են զինք։ Ուրիշ շատ մը երկիրներու մէջ ալ այնպէս չէ՞, կը հարցունէ Պ. Թաթիշեւ, որ խօսք հասկցող մարդ մը թուի լինել։ Ֆերտինանտ իշխանին վրայ գերման ներկայացուցիչն աւստրեան ներկայացուցչին պէս կը խորհի։ «Բայց իշխանին վրայ իմ կարծիքս գոյացուցած եմ ուրիշներէն լսածիս համեմատ. զի Պերլինէ ինձ տրուած հրահանգաց համաձայն, անձնական յարաբերութիւն չեմ տածեր Ն. Բարձրութեան հետ»։

Պ. Թաթիշեւ դուրսէն իմացեր է թէ Պ. Վանկէնհայմ ուղղակի յարաբերութիւններ կը տածէ Ֆերտինանտ իշխանին հետ, թէեւ աշխարհի առջեւ չի հռչակեր՝ վիշտ չպատճառելու համար ռուս կառավարութեան, որոյ ներկայացուցիչն է միանգամայն,

ՊԻՍՄԱՐՔԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Այս խորագիր պէտք է մերթ ընդ մերթ երեւի լրագրաց էջերուն մէջ, որպէս զի չմոռցուի թէ ժամանակաւ Պիսմարք Իշխան մը կար։

Մինչ Վիլհէլմ կայսր բոլորովին մոռցած է նախկին Երկաթեայ Նախարարապետն որոյ խօսքն անգամ չընէր, կիսովին հիւանդ մարդու տեղ դնելով զնա, և կ՚երթայ Մոլթքէ կոմսին սիրալիր այցելութիւն մ՚ընել նորա բնակարանին մէջ ի Սիլեզիա, Պիսմարք, որ իր անձամբերութիւնը չի կրնար զսպել, վերստին ունկնդրութիւն կը շնորհէ ազատական խմբագրի մը, որուն սա մօտք կը խօսի․ «Թէեւ դադրած եմ կառավարական պաշտօնատար մը լինելէ, բայց քաղաքացի եմ ու կը մնամ, և ո՛չ ոք զիս կրնայ զրկել իբրեւ քաղաքացի իմ իրաւունքներէս։ Իմ կարծիքներս պիտի շարունակեմ յայտնել ազատապէս (*)։ Ի՞նչ կը կարծէք, արդեօք արջի մը պէս գետի՞ն պիտի պառկիմ որ ձմեռը կ՚անցունէ քնանալով և իր թաթերը լզելով։ Դարձեալ իմ երեսփոխան ընտրուելու պատահականութեանս, այդ բան ինձ անախորժ չի թուիր արդարեւ։ Բայց նիւթական մի քանի արգելքներ կան։ Երեսփոխանական պաշտօնս կանոնաւորապէս վարելու համար երթալ Պերլինի պանդոկի մը մէջ բնակիլ հաճելի վիճակ չեմ համարիր բնաւ, վարժուած լինելով լայնարձակ բնակելու։ Եւ գիտէք որ երեսփոխան մը ամեն նիստի ներկայ պէտք է գտնուի։ Մէկ նիստի երթալ և յաջորդ նիստէն բացակայ մնալ շատ անպատեհ է։ (Այս մասին շատ մը հայ երեսփոխանք տարակարծիք են Պիսմարք Իշխանէն։) Պրուսիոյ Ծերակոյտի մասին խնդիրը տարբեր է։ Ես ցկեանս անդամ եմ այն ժողովոյ, և երբ ուզեմ կրնամ ներկայ գտնուիլ։ Ամեն պաշտօններէս հրաժարեցուցած եմ, բայց միայն Պետական Խորհրդոյ գերնախագահութիւնը պահած եմ, որովհետեւ այս Խորհրդոյ անդամք դատաւորաց նման կը կարգուին, և այն պարագայից մէջ եւեթ կը հրաժարեցուցուին յորս դատաւոր մը կ՚արձակուի պաշտօնէն։ Բայց այս Պետական Խորհրդոյ գումարումն ալ կայսեր կամքէն կախեալ է։»

ԳԵՐՄԱՆ ԱԶՆՈՒԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Կ՚երեւի թէ գերման ազնուականութիւնն ուրիշ ազնուականութիւններէ ետ չի մնար իր գայթակղալի արարքներով։ Այս օրերս ի Պերլին ազնուականաց ոմանց անպատուաբեր չարալուութեանց վրայ այնպիսի բաներ դըրուեցան որ պահպանողական Քրէյցցայթունկ, որ Աքքոնեանց կարծիքը կը ներկայացնէ սովորաբար, կծու յօդուածով մը ազդարարութիւն մը կ՚ուղղէ գերման ազնուականութեան։ «Աչքէն պատուուած աղաղակն եւս քան զեւս բարձրաձայն պիտի լսուի եթէ ազնուականութիւնն առիթ տայ՝ շարունակելով ամօթալի չարալութիւններն, որք չունեւոր և համեստ դասերուն զայրոյթը կը գրգռեն, և կրնան վտանգ սպառնալ բովանդակ ընկերութեան»։ Քրէյցցայթունկ յուսաբեկ կ՚եզրակացնէ․ «Զնոր յուսար թէ յորդորներ և խրատներ օգուտ պիտի ունենան․ զի ազնուականութիւնն այն հանրածանօթ սկզբունքին համեմատ կը գործէ՝ «Մեզմէ ետքը՝ ջրհեղեղ»։

(*) Ոչ բոլորովին ազատապէս, պէտք է ըսենք մեք ալ. զի Պիսմարք իր ամենազօրութեան միջոցին արդէ և նախկին պաշտօնէից հանրային գործոց վրայ խօսելու ազատութիւնն այնքան սեղմեց եւ ազատախօս պաշտօնեայներն այնքան պատուհասեց որ ի հարկին իր դրած կանոնաց իրեն դէմ եւս գործադրելի լինելը քաջ գիտէ։

ԿԱՊԻԿԻ ՄԸ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ
ՑՕՓՈՒՏ ԲԱՆԱՒՈՐ ԱՐԱՐԱԾՈՑ

Տարիքոտ աղջիկ մը, Օրիորդ Բէթթի, որուն համար կ՚ըսուէր թէ հարուստ է, Սան-Ֆրանչիսկոյի մօտերը կը բնակէր մեկուսի ագարակի մը մէջ, իրմէ աւելի տարիքոտ և կաղ սպասուհւոյ մը հետ։ Կապիկ մ՚ունէր որ իրեն կը հետեւէր ամենուրեք, և իր սենեկին մէկ անկիւնը կը ննջէր։ Գիշերայն չարագործ մը նոյն սենեակը մտաւ, և խեղճ օրիորդն «պաշտնեալ» դանակի հարուած մը տալով կանխեց, կատարեալ լռութեան մէջ այս ոճիրը գործելէն ետեւ, կաշ կարասիքը խուզարկել սկսաւ՝ համբաւեալ ոսկեաց հանքը գտնելու յուսով։ Կապիկն որ ամենայն ինչ դիտած էր, ելաւ ձեռք առաւ դանակն, և մինչ ոճրագործն սնտուկի մը վրայ խոնարհած էր, կապիկը դանակն անոր երկու ուսերուն մէջ տեղ մխրճեց իր բոլոր ուժով։ Ապա գնաց իր սրտալի արթնցուց սպասուհին, որ եկաւ վերցուց իր տիրուհին։ Սա չէր մեռած տակաւին, իսկ չարագործն արդէն աւանդած էր վերջին շունչը։ Լինչի օրէնքն (ակն ընդ ական և ատամն ընդ ատաման) այսպէս կատարեալ նախընթաց մը ստացաւ կապիկի մը հնարիմացութեամբ։ Այս կապիկ հիմա մեծ ժողովրդականութիւն կը վայելէ Ամերիկայի մէջ։

ՀՆՏԱԽՏՆ ԱՄԵՆՈՒՐԵՔ
ԱՅԼ ՄԱՆԱՒԱՆԴ Ի ԿԱՐՄԻՐ ԾՈՎ

Ֆրանսայի Հանրային առողջապահութեան յանձնաժողովոյն վերջին նստին մէջ, անցեալ շաբթու, որ Տքթ. Պրուարտէլի նախագահութեամբ գումարեցաւ, տեղեկագրեն ընդհանուր տեսութիւն մ՚ըրաւ աշխարհի չորս կողմն հնտախտէ վարակեալ երկրաց վրայ, այլ մանաւանդ ծանրացաւ Կարմիր Ծովու մէջ տիրող հնտախտին վրայ, ուր սաստկագոյնս ճարակած լինելը ցոյց տուաւ աշխարհի նկարագրութեամբ մը։ Հօն, ի Կարմիր Ծով, վարակեալք հազիւ մէկ ժամէն կը մեռնին, իբրեւ կայծակնահար, ակռաները սեղմուած և մարմինը կծկուած։ Անկարելի է ո՛և է դարման ընել։ Բանւորը կը մեռնի։ Տեղ մը, կը պատմուի թէ շատեր կը թաղուին առանց թաղման հրամանագրի։ Շատ դիակներ ալ անթաղ կը նետուին քաղաքէն դուրս, շուներուն և գիշակեր թռչնոց ճարակ։ Աչքովս տեսայ, կ՚ըսէ տեղեկատու ուղեւոր մը, որ վարակեալ ուղեւորներ պարսպաց մօտ կ՚երթային մեծաւ տառապանօք՝ ստուերի մէջ մեռնելու համար, բայց զանոնք ոտքէն բռնած կը քաշէին արեւուն տակ կը ձգէին, որպէս զի վարկեան մը յառաջ փչեն իրենց վերջին շունչ։ Ուրիշ աղքատ ուղեւոր մը որ մահամերձ էր՝ պատգարակի մը մէջ դրին, եւ ժողովրդեան բռնեցաւ որ մեռնողին հագուստներն անոր է որ յանձնառու լինի մերկացնել մեռելը։ Բժիշկներն եւ դեղագործք կանխիկ վճարում կը պահանջեն։ Հիւանդաց մեծագոյն մասն անխնամ կը մեռնի։»

Այս ողբալի պարագայից մէջ եթէ մխիթարական բան մը կայ, սա է թէ՝ ձեռք առնուած ազդու միջոցներու շնորհիւ՝ Եգիպտոս զերծ մնաց Կարմիր Ծովուն մէջ այնքան սաստկութեամբ տիրող ահեղ համաճարակէն, Ց՚Եգիպտոս պահ մը տիրող սարսափը փարատած է այժմ։

Տքթ. Մաշէ իր վերջին տեղեկագրով կ՚իմացնէր Ֆրանսայի առողջապահական խորհրդոյն թէ հնտախտը գրեթէ անհետացած է Տիգրանակերտի, Վանայ, Բաղէշի և Մուսուլի նահանգաց մէջէն։ Բայց նորագոյն հեռագիր մը ծանոյց հնտախտի երեւումն ի Հալէպ, ուր սկսել 15էն մինչեւ 20 բռնուած են 31 անձինք յորոց 20ը մեռած։ Այս լուր շատ ծանր դատուելով, Ֆրանսական կառավարութիւնն Աքլէնտերունի ծոցէն եկող նաւերուն դէմ խիստ զգուշութիւն հրամայեց։

Սեպտ. 27 թուով հեռագիր մը կը ծանուցանէ Մադրիտէ թէ Սպանիոյ վարակեալ նահանգաց մէջ հնտախտը նուազելու վրայ է։

Ի ԽՐՈՒԱԹԻԱ

Պանեսլաւթայի մէջ պահպանութիւն ընող խրուաթ զօրագնդոց ենթասպաներուն կողմէ խնդակցական հեռագիր ղրկուեցաւ Խրուաթաց ազգասէր եպիսկոպոսին Սթրոսմայէրի, անոր եպիսկոպոսական անուանման քառասնամեակին առթիւ։ Փէշթայի մէջ այս իրողութեան շատ դէշ աչքով կը նայուի, զի խրուաթ զօրագնդոց ընթացքը ցոյց կուտայ թէ համասլաւեան շարժում մը կայ բանակին մէջ։ Զինուորական իշխանութիւնք խիստ քննութիւն բացին այս ձեռնարկութեան հեղինակները գտնելու համար։ Խրուաթք կը պատասխանեն թէ Սթրոսմայէր արքեպիսկոպոսն խրուաթ զօրաց համակրելի եղած է նաեւ այն հոգածութեամբ զոր ցուցուց զինուորական ծառայութեան մէջ գտնուող իր խրուաթ հայրենակցաց կրօնական շահերուն, և հետեւապէս խրուաթ ենթասպայից խնդակցական հեռագիրն անպատեհ համարուելու ոչ մի պատճառ չկայ։ Զի արդ և իսկ, իրողութիւնն ուշագրաւ է իբրեւ ժամանակաց նշան։

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԻ ՀԵՌԱԳԻՐԵՐ

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՔ Ի ՍԵՐՊԻԱ

Սերպիոյ Ազգային ժողովոյն ընտրութիւնք աւարտեցան։ Ընտրեցան 119 Արմատականք, այսինքն կառավարականք, և 18 ընդդիմադիրք, որոցմէ երկուքը Պ. Կարաշանինին կուսակից և 16ը Պ. Ռիսթիչի։ Թէեւ Պ. Ռիսթիչ ինք երկրին խնամակալն է, բայց շատ մը կէտերու վրայ տարակարծիք լինելով օրուան արմատական կառավարութեան, իր կուսակիցք ընդդիմադիր կողմին մէջ կը դրուին։ Պ. Կարաշանին ընտրեցաւ Դանուբի գաւառին մէջ։ Արմատականք խնդիր կ՚ընեն թէ ընդդիմադիր կուսակցապետ Պ. Կարաշանինի ընտրութիւնը վաւերական կրնա՞յ նկատուիլ, քանի որ 1889 մայիսի խռովութեան մէջ իր ձեռքով ուսանող մը զարկած սպաննած լինելու ամբաստանութեան ներքեւ կը գտնուի դեռ եւս։

Պելկրատի ժողովուրդն եռանդագին ցոյց մ՚ըրաւ ի պատիւ արմատական կուսակցապետ Պ. Փաշիչի, որ Միլան թագաւորին օրով իբրեւ քաղաքական գործիչ մահուան դատապարտուած էր։ Ընտրութիւնք կատարեալ բարեկարգութեամբ կատարուեցան։

ԻՇԽԱՆԱԿԱՆ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆՔ

Խօսք կայ թէ Զարեւիչ Աթէնք այցելութեան առթիւ պիտի նշանուի Յունաստանի թագաւորին դստեր Մարիա իշխանուհւոյն հետ, և թէ նոյն առթիւ Գէորգիոս թագաւորին երկրորդ որդի Գէորգիոս իշխան եւս պիտի նշանուի Օրլէանեան գերդաստանէն Շարթրի դքսին դստեր Մարկրիտ իշխանուհւոյն հետ։ Բայց Հաւասի գործակալութիւնք դիտել կուտայ թէ այս կրկին ամուսնութեան խորհուրդք օրթոտոքս դաւանութեան տեսակէտով ծանր դժուարութեան կը բախին․ զի Զարեւիչն ազգական է Մարիա իշխանուհւոյն, և Շարթրի դքսին աղջիկն հռովմէադաւան է, և հաւանական չէ որ կրօնափոխ լինի։

ՀՐԷԱՅՔ Ի ՌՈՒՍԻԱ

Ռուս կառավարութիւնն Հրէից խնդիրը քննելու համար նոր յանձնաժողով մը կը կարգէ, կազմեալ այն գաւառաց կառավարիչներէն և պաշտօնեաներէն յորս բնակութիւն թոյլատրեալ է Հրէից։ Այս նոր յանձնաժողով պիտի քննէ Փալէնէն կոմսի նախագահութեամբ յառաջագոյն կազմուած յանձնաժողովոյ մը տեղեկագիրն, որ նոյն խնդիրը քննած էր ընդ երկար։

ԳԵՐՄԱՆՔ Յ'ԱՓՐԻԿԷ

Անգլ. մարտանաւ մը Զանզիպարէ մեկնեցաւ Ափրիկէի արեւելեան եզերաց վրայ ի Վիթու երթալու համար, ուր, ինչպէս ծանուցինք, Արաբք այս օրերս քաղաքին մէջ իսկ ջարդեցին գերման երկրագործ մարմին մը, որ Պ. Քիւնցելի առաջնորդութեան ներքեւ դէպ ի ներսի երկիրներն երթալ կը պատրաստուէր։ Որովհետեւ Վիթուի երկրին վրայ տիրապետութեան իրաւունքն այս օրերս Գերմաններէն անցաւ Անգլիացւոց, այս վերջինք խիստ քննութիւն մը պիտի կատարեն։

ԱՒՍՏՐԵԱՆ ՆԱՒԱՏՈՐՄ

Աւստրեան նաւատորմն Հիւսիսային Ծով գացած էր մասնակցելու գերմանական նաւատորմին ռազմափորձերուն։ Նիզակակից երկուց Կայսրու-

— 39 —

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՌ

ԽԵԼԱԳԱՐԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԱՆԿՈՒՄԸ

Երկար լռութենէ մը ետքը, Պ. Բորվիզիէ խօսք առաւ.

— Տիկին կոմսուհի, ըսաւ, պէտք չէ որ վհատիք եւ ո՛չ ալ յուսահատիք։ Զեզ կրնար գուշակել թէ ապագան ի՛նչ վերապահած է ձեզ։ Ինչպէս ուրիշներ ըսած են ինձմէ առաջ, ես ալ կ՚ըսեմ թէ ժամանակը մեծ վարպետ մըն է. լեռները միայն չեն հանդիպիր իրարու, մարդիկ կը հանդիպին։ Անշուշտ օրին մէկը նորէն պիտի տեսնէք ձեր ամուսինը եւ ձեր աղջիկն. այս յոյսն ունեցէք միշտ, տիկին կոմսուհի։

— Պ. տը Լասէռ ըսաւ ինծի թէ ա՛լ բնաւ չպիտի տեսնեմ զինքը, պատասխանեց կոմսուհին տրտմութեամբ։

— Այո՛, բայց ինքը չկրնար գիտնալ թէ ի՛նչ դէպքեր պիտի պատահին։ Եթէ ոմանք ձեզի հակառակ են, ուրիշներ ձեզի նպաստաւոր պիտի ըլլան։ Յուսացէ՛ք, տիկին կոմսուհի, յուսացէ՛ք։

— Աւա՜ղ, հառաչեց հէգ կինը։

— Սա ակներեւ է թէ Պ. կոմսն այս վայրկեանիս հաստատուն գաղափարներ ունի։ Գիտէք թէ ի՛նչ հզօր կամքի տէր է, տիկին կոմսուհի, ո՛չ ոք կրնայ ամենափոքր ազդեցութիւն մը ունենալ իր վրայ. աշխարհիս մէջ ո՛չ մէկ բան, գէթ առ այժմ, չկրնար փոփոխել տալ իր որոշումն։ Բայց պիտի գայ ժամանակ որ պիտի ստիպուի բարեփոխել իր գաղափարներն, եւ այս՝ իրաց հարկին զօրութեամբ։

«Եթէ Պ. տը Լասէռ իր ապարանքը վաճառեց, պատճառն այն է որ այլ եւս Բարիզ բնակիլ չուզեր, եւ կը կարծեմ թէ Ֆրանսայէն մեկնած է՝ եթէ ոչ մշտնջենական կերպով, գէթ երկար ժամանակի մը համար։ Անօգուտ տեղը մի՛ յոգնիք զինքը փնտռելով, տիկին կոմսուհի, չպիտի գտնէք։ Այսօր այս ի՛նչ տեղն է, վաղը ուրիշ տեղ պիտի ըլլայ. կ՚երթայ, կուգայ, կը վազէ։ Այս բան միշտ չպիտի տեւէ. այս ծայրայեղ շարժումներէն պիտի յոգնի, եւ անպատճառ կանգ պիտի առնու իր ընտրած մէկ տեղն հաստատուելու համար։ Բայց ես, իր նօտարը, ձեզի պէս, տիկին կոմսուհի, ուրիշ ամեն մարդու պէս չպիտի գիտնամ իր բնակութեան տեղը։ Որչափ ալ այլանդակ ըլլայ այս՝ իր մէկ գաղափարն է։ Ուրիշ գաղափար մըն ալ ունի, ո՛չ նուազ եզական. անունը փոխած է։

— Ա՜հ, ի՞նչ անուն կը կրէ հիմա, պարոն Բորվիզիէ։

— Պ. կոմսն իր նամակին մէջ կ՚ըսէ ինծի թէ անունը փոխած է, բայց կ՚զգուշանայ իր նոր անունը յայտնելէ։

— Ձեր պատասխանն ի՞նչ անուամբ ուղղեցիք իրեն։

— Պ. տը Լասէռի անուամբ։ Որովհետեւ ինք անձամբ պիտի երթար առնուլ զայն նամակատունէն, կեղծ անունը չէր կրնար յայտնուիլ։

— Ճշմարիտ է։

— Ենթադրելու ենք, կամ լաւ եւս համոզուելու ենք թէ Պ. կոմսը առանձին կը ճանբորդէ, յարեց Պ. Բորվիզիէ, վասն զի չենթադրուիր թէ աղջիկը հետ տարած ըլլայ. Լիւսին այն տարիքը չունի դեռ որ կարենայ հօրը ընկերանալ Իտալիոյ եւ Գերմանիոյ մէջ իր տատանդական ուղեւորութեանը միջոցին։ Զգենք որ, տիկին կոմսուհի, ձեր աղջիկը չպիտի կրնայ տոկալ այդքան յոգնութեանց, իր մանկութիւնն ու առողջական վիճակն ալ այնպիսի խնամքներ կը պահանջեն զորս հայրն անկարող է տալու, որքան ալ գորով և անձնուիրութիւն ունենայ։ Ապահով եղիք, տիկին կոմսուհի, թէ Պ. կոմսին առաջին գործն եղած է ապահով մէկը փնտռել ու գտնել որուն կարենար վստահիլ իր զաւակը։

— Կը կարծեմ, պարոն, թէ այդ պէս ըլլալու է, եւ ամեն նշաններէ կ՚երեւի թէ աղջիկս Իտալիա է․․․

— Այո՛, ամեն նշաններէ կ՚երեւի։

— Եւ կի՛ն մըն է, գոչեց կոմսուհին վշտալի հառաչանքով մը, օտարական կին մը որ պիտի առաջնորդէ աղջկանս առաջին քայլերուն, որ պիտի վայելէ անոր ժպիտներն ու մանկական գգուանքը պիտի ընդունի։ Բայց կոմսը գիտէ որ ես կը սիրեմ զաւակս, թէ սիրով պիտի մեծցունէի զայն, թէ անոր համար ամեն բան պիտի ընէի. ինչո՞ւ ինծի չի յանձներ զայն։ Դուք ըսէք, պարոն Բորվիզիէ, միթէ ուրիշ կին մը կրնա՞յ մօր մը տեղը բռնել անոր զաւկին քով։

— Ո՛չ, տիկին կոմսուհի, երբէք։

— Ո՛հ, այո՛, օտարական կին մը չի կրնար մօր մը տեղը բռնել մանկան մը քով, մանաւանդ երբ աղջիկ մըն է այն։ Շատ լաւ կրնայ խնամքներ տալ մարմնոյն, ֆիզիքական ոյժ առաջ բերելու համար, բայց գործը այդքանով չի լմննար, եւ մայր մը միայն կրնայ կազմել զաւկին հոգին, անոր մտաւոր իմացականութեան ծաւալման օգնել ու անոր սրտին մէջ բարի զգացումներու ծնունդ տալ, իր կաթոգին համբոյրներով։ Մայրը միայն կրնայ ուրախութիւն պատճառել իր զաւկին, և եթէ տառապի նա, ինքն է դարմանել որ ուրիշներէն լաւագոյն կերպով կրնայ մխիթարել մանուկը եւ անոր արցունքները սրբել։ Լասէռի կոմսն որ ամեն բան ուսումնասիրած, ամեն բան սորված է, գիտէ նաեւ թէ մայրական սէրն անհուն է եւ թէ շատ բաներ կարող է ընել։

— Ես այդ ամենուն համոզուած եմ, տիկին կոմսուհի, բայց ինչպէս ըսի ձեզ, Պ. կոմսն այնպիսի գաղափարներ ունի որք ժամանակին հետ պիտի փոփոխուին։ Սպասեցէք. յուսացէ՛ք։

Կոմսուհին հեծեծանք մը արձակեց։

— Ո՛չ, ըսաւ, տրտմութեամբ գլուխն օրօրելով, ինքն անողոք եւ անգութ պիտի մնայ։ Իրաւունք ունէր զիս դատելու եւ դատապարտելու, բայց սոսկալի խստութեամբ ի գործ դրաւ իր այդ իրաւունքը։ Աւա՜ղ, ես չեմ պաշտպաներ ինքզինքս, չեմ ապստամբիր, արժանի էի այս վիճակին։ Տառապի՛լ, ահա իմ ճակատագիրս։ Լասէռի կոմսին եւ ձեր առջեւ գտնուող դժբաղդ կնոջ միջեւ ո՛ր եւ է կապ չկայ, պարոն. կոմս Իրեն համար, ա՛լ ոչինչ եմ ես, ալ այս աշխարհքին չեմ։

— Կը սխալիք, տիկին կոմսուհի։

Մանկամարդ կինը նորէն գլուխը ցնցեց։

— Ո՛չ միայն Պ. կոմսը ձեր վրայ կը մտածէ, շարունակեց նօտարն, այլ եւ ջերմ հոգածութիւն մը ունի ձեր վիճակին նկատմամբ։ Ինչպէս պատիւ ունեցայ ձեզ ըսելու, Բարիզէ մեկնելէն ի վեր միակ նամակ մը գրած է ինծի, եւ այդ նամակի մէջ ձեր վրայ միայն կը խօսի, տիկին կոմսուհի։

— Ի՛մ վրաս։ Ա՜հ, այո՛, անշուշտ կը պատմէր ձեզ թէ իր ետեւէն երթալու յանդուգն կամ յիմարական գաղափարն ունեցայ, աղջիկս ձեռքէն խլելու համար։

— Մինակ այդ բանը չըսեր ինծի, տիկին կոմսուհի. ամբողջ նամակը ձեզ կը վերաբերէր արդէն։

Մանկամարդ կինը զարմացկոտ նայուածք մը սեւեռեց Պ. Բորվիզիէի վրայ։

— Հիմայ, շարունակեց նօտարը, պիտի ըսեմ ձեզ թէ ինչու համար Պ. կոմսը գըրեց ինծի, թէ ի՛նչ է իր նպատակը կամ լաւ եւս իր կամքը, եւ թէ ինչու կ՚սպասէի ձեզ։

— Մտիկ կ՚ընեմ ձեզ, պարոն։

— Ձեզ կ՚սպասէի, տիկին կոմսուհի, վասն զի բնազդում մը ունէի թէ պիտի գայիք։

— Գուշակած ըլլալու էիք իմ վիշտս, անձկութիւններս։

— Այո՛։ Աւելի զատ, գիտէի որ յոյժ դժուարին կացութեան մը մէջ կը գտնուէիք, թէ դրամ չունէիք, եւ թէ գրեթէ առանց ապրուստի միջոցի մնացած էիք։

Կոմսուհին կարմրեցաւ յանկարծ։

— Բայց ի՞նչ ըսել կ՚ուզէք, պարոն, գոչեց։

— Ներեցէք, տիկին կոմսուհի, եթէ այսպէս համարձակ կը խօսիմ հետերնիդ. բայց այս բան չի պակսեցներ ձեզ նկատմամբ ունեցած ծայրայեղ յարգանքս։

— Իրա՛ւ է թէ աղքատ եմ, պարոն, շատ աղքատ, ըսաւ կոմսուհին, քանի որ բան մը չունիմ. կը տեսնէք հագուստս որ պերճութիւն ցոյց չի տար։

Դառն ժպիտ մը նկարուեցաւ մանկամարդ կնոջ դէմքին վրայ։

— Միակ շրջազգեստ մը ունէի, շարունակեց, բայց ծանրագին շրջազգեստ մը, որուն վրայ քանի մը հարիւր ֆրանքնոց ժանեակներ կային. ծախեցի զայն՝ անօթութենէ չի մեռնելու համար։

— Օ՜հ, ըրաւ նօտարը։

(Շարունակելի)

թեանց նաւատորմիղուն այս գործակցութեան քաղաքական նշանակութիւն տրուեցաւ։ Աւստրեան նաւատորմը այս օրերս կը վերադառնայ դէպ ի Միջերկրական, և ի Շերպուր հասնելուն առթիւ համակրալից ընդունելութիւն գտաւ ֆրանսական նաւային և քաղաքային իշխանութեանց կողմէ։

Ի ԶՈՒԻՑԵՐԻԱ

Զուիցերիա դեռ եւս կը զբաղի այն արտասովոր դէպքով որ պատահեցաւ Թէսէնի գաւառին մէջ, ուր օրուան վարչութիւնն յանկարծ փոխուեցաւ, Պահպանողականաց ձեռքէն Արմատականաց անցնելով բռնապէս, և ուր Հելուետեան Հանրապետութեան դաշնակցային ոյժերուն միջամտութիւնն հարկ եղաւ արիւնհեղութեան չարունակումը արգիլելու համար։

Այս գաւառին վիճակը կարգադրելու համար յանձնաժողով մը կազմուած է, որուն անդամ են Դաշնակցային կառավարութեան կողմէ երեք անձինք, և գաւառին պահպանողական և արմատական (կամ ազատական) կուսակցութիւններէն երեքական անձինք։ Պահպանողականք, իրաւախոհութեան վրայ խօսք բանալէ յառաջ, պահանջեցին որ այն դէպքերէն առջի պահպանողական կառավարութիւնը վերահաստատի, օրինաւորութեան սկզբունքն յարգուելու համար։ Համաձայնութիւն յուսալի է, կ'ըսուի։

ՎԻԼՀԷԼՄ ԿԱՅՍՐ

Այս օրերս չոդեկառքով Ֆրիտրիխսրուէի (Պիզմարք իշխանի բնակավայրին) մօտէն անցած պահուն, Վիլհէլմ կայսր ըսեր է սպայակոյտի նախագահ Վալտէրզէ կոմսին. «Որչափ հաճութեամբ պիտի երթայի այժմ Ֆրիտրիխսրուէ. Բայց ի՞նչ այս բանս անկարելի ըրաւ ինձ»։

Ի ԿՈՎԿԱՍԻԱ

Պարսկաստանի դահաժառանգը նամակ մ'ուղղելով Շէրէմէթիեւ զօրավարին, շնորհակալութիւն անոր անուանումը ի կուսակալութիւն Կովկասիոյ, ըսելով թէ այս անուանումէ ինքն ալ մեծապէս գոհ մնացած է։ Այս նամակ մեծ հանդիսիւ մատուցուեցաւ Կովկասիոյ նոր կուսակալին։

ՆԱՍՐԷՏՏԻՆ ՇԱՀ

Պ. Քառնօ հեռագրաւ խնդակցութիւն ուղղած էր Նասրէտտին Շահին, նորա գահակալութեան տարեդարձին առթիւ։ Շահը փութաց հեռագրով մը պատասխանել, որով կ'ըսէ թէ մեծապէս շնորհակալ է այս բարեկամական արտայայտութեան համար, և ի սրտէ մաղթանքներ կ'ընէ Ֆրանսայի բարգաւաճման և Հանրապետութեան նախագահին բարօրութեան համար։

ԾԱԼՁԱՍ-ԼՈՌԷՆ

Միւլուզի պատժական դատարանը միաձայն բանտարկութեան և 16 մարք տուգանքի դատապարտեց Կէյվէնհայմ քաղաքացի մարդ մը որ ֆրանսական քաղաքէ մը վերադառնալուն առթիւ աղաղակած էր «Կեցցէ՛ Ֆրանսա»։

ՈՍԿԵԴՐԱՄ Ի ԻՏԱԼԻԱ

Իտալիոյ մէջ ոսկեդրամի նուազութիւն կայ։ Թղթատարութեան կեդրոնական պաշտօնատան մէջ ամեն օր վէճերն անպակաս են։ Շատ մը օտարազգիք ոսկւով կը պահանջեն իրենց առնելիքն, և պաշտօնատարք կը պատասխանեն թէ ոսկի չկայ սնտուկներուն մէջ։ Ի գուր թղթատարութեան ընդհանուր վերատեսուչը գիտողութիւններ կ'ուղղէ ելմտական նախարարին։ Սեղանաւորաց մօտ եւս նմանօրինակ դէպքեր անպակաս են։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Շաբաթ օրը Բ. Դրան մէջ յանձնաժողով մը գումարուեցաւ ընդ նախագահութեամբ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին։ Սոյն յանձնաժողովը զոր կը կազմէին Ներքին, Արտաքին և Դատական գործոց Վսեմ. նախարարք, նկատողութեան առաւ Պատրիարքարանաց առանձնաշնորհմանց խնդրոյն համար կազմեալ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրը։

Ըստ տեղեկութեանց Լ. Հէւէւտի Նախարարաց Խորհուրդը իւր կիրակի աւուր նստին մէջ խորհրդակցելով այս տեղեկագրոյ վրայ, տեղեկագիր մը պատրաստեր է, որ կայս. պալատ մատուցուեցաւ։

Վերոյիշեալ յանձնաժողով երէկ իրիկուան դէմ եւս ի նիստ գումարուեցաւ ընդ նախագահութեամբ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին և մինչեւ իրիկուն ուշ ժամանակ խորհրդակցութիւններ կատարեց։

Պայազիտի Աէժ-ի գիւղի ազգայնոց հաւատափոխութեան (ռուսական Օրթոտոքս կրօնքն) վերայ նոր ծանօթութիւնք հասած են ի Պատրիարքարան։ Նախորդ տեղեկութեանց հակառակ, տակաւին ռուս եկեղեցականք հասած չեն յիշեալ գիւղն, եւ նոցա պէտք մնացած չէ, վասն զի տեղւոյն ազգայինք ի վերջոյ խելամուտ լինելով թէ հաւատափոխութիւնը պատուաբեր չէ եւ իւրեանց ակնկալեալ օգուտը չպիտի ունենայ, որոշեր են անխախտ մնալ ի ծոց Հայաստանեայց եկեղեցւոյ, եւ իւրեանց պէտքերն ու կարօտութիւններ հաղորդելով որոց անկ եւ հարկ է, հաստատուն եւ գոհացուցիչ խոստումներ ստացեր են։

Յիշեալ գիւղը կարնոյ նահանգի Պայազիտ գաւառի կառավարչութեան ներքեւ՝ Պայազիտ քաղաքէն 3 ժամու ճանապարհ հեռի Զիւնկիւր կոչուած սարերու ձորակներու մէջ է. բոլորովին հայաբնակ՝ 40-50 տունով. ունին 1 եկեղեցի և 2 վանք. վանօրէից մին՝ յանուն Ս. Գէորգայ՝ աւերեալ է. միւսը՝ ծաղկավանք անուամբ՝ դեռ կանգուն է. Ըստ աւանդութեան՝ գիւղս յառաջագոյն իբր 10 հազար տուն բնակիչ ունէր, որոյ ապացոյց կը համարուին ընդարձակ գերեզմանատունք, աւերակաց հետքեր և ժողովրդական ճոխ աւանդութիւնք. Եկեղեցւոյ գաւթին դրուն համակ միապաղաղ քար է՝ շատ հին ժամանակի գործ։ (Փունջ)

Տնտեսական Խորհուրդը սեպտ. 15 թուականաւ հետեւեալ շրջաբերականն ուղղած է մայրաքաղաքիս եկեղեցեաց Թաղական խորհուրդներուն.

Տնտեսական Խորհուրդս ցաւօք կը նկատէ որ ժամանակէ մ'ի վեր սոսկալի գողութեան դէպքեր կը պատահին մայրաքաղաքիս Ս. Եկեղեցեաց ոմանց մէջ, եւ նուիրական ու արժէքաւոր գոյքեր կը կողոպտուին, անտարակոյս հսկողութեան թերութենէն. Դիտելի է սակայն թէ իւրաքանչիւր Եկեղեցի պէտք եղածին չափ լուսարար և լուսարարապետ զատ՝ ունի նաեւ ժամկոչներ թոշակաւոր, որոց պարտաւորութիւնն է՝ ի մէջ այլոց՝ Եկեղեցւոյ եւ անոր գոյից պահպանման հսկողութիւն ընել. Թաղական Խորհրդականք պարտին հսկել իրենց պաշտօնէից անթերի պարտականութեան վրայ. այլ սակայն իրողութիւնք կ'ապացուցանեն որ Թաղական Խորհուրդք ոմանք չեն բռնած իրենց այս պարտականութիւնը, ուստի հարկ կը համարինք, ինչպէս մայրաքաղաքիս բոլոր Թաղական Խորհրդոց, նոյնպէս և Պատուարժան Խորհրդոյդ՝ իւր պաշտաման պարտաւորութիւնն անվրէպ կատարելու կոչումն ընել, յանձնարարելով որ ամեն հոգ ու խնամք տանի իւր մատակարարութեան յանձնեալ Եկեղեցւոյ գոյից անկորուստ պահպանման, ինչպէս նաեւ խորհուրդ տալ որ Եկեղեցւոյդ ժամկոչաց պարկեշտ, վստահելի և պարտաճանաչ լինելու մասին նորոգ քննութիւն մը կատարելով՝ անվստահելիներն արձակէք պաշտօնէ։

Յուսալով որ Պատ. Խորհուրդդ Ս. Եկեղեցւոյդ գոյքն անկորուստ պահպանելու և իւր վրայ պատասխանատուութիւնն չհրաւիրելու համար պարտ ու պատշաճն ի գործ պիտի դնէ մնամք եւայլն։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Այս կիրակի գիշեր տեղի ունեցաւ յՕրթագիւղ, Գաբրիէլեան Ազնուաշուք Գաբրիէլ էֆէնտի տան մէջ, Օրտուի ազգայնոց երեւելիներէն Մեծ. Գէորգ էֆէնտիի որդւոյն՝ Արթաքի էֆ. Չիլճեանի նշանախօսութիւն ընդ Ազն. Օր. Զարուհի Գաբրիէլեանի։

Հարսանեաց հանդէսը պիտի կատարուի երեք շաբաթէն։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Ատեան Պատրիարքարանի

Խասգիւղի Ն. Շահնազար վարժարանի չէնքն վարչական որոշմամբ ի վաճառ հանուած լինելով, թէ՛ չէնքն գետնովն հանդերձ ամբողջապէս և թէ՛ գետինն ու շէնքին նիւթերն (էնքազ) զատ զատ ըստ օրինի աճուրդի դրուած և նախորդ օգոստոս 24 թուակիր պաշտօնական ծանուցմամբ հրաւիրուած էին գնելու փափաքողները (61) վաթսուն և մէկ օրեայ պայմանաժամու մէջ, այսինքն մինչ յառաջիկայ հոկտեմբեր 24րդ օրը ներկայանալ ի Պատրիարքարան և կամ Խասգիւղի Թաղ. Խորհրդարանն։

Ազգ. Պատրիարքարանս նկատելով որ չէնքին նիւթերն գնել ուզողները որոշեալ վաթսուն եւ մէկ օրեայ պայմանաժամն վերահաս ձմրան պատճառաւ չափազանց կը գտնեն, ըստ առաջարկութեան գնողաց որոշեց իւր առաջին ծանուցման թուականէն սկսեալ երեսուն եւ մէկ օրուան զեղչել նախապէս որոշեալ վաթսուն և մէկ օրեայ պայմանաժամը։

Արդէն (270) երկու հարիւր եօթանասուն ոսկի գին տրուած լինելով նոյն նիւթերուն (էնքազ) եւ շուրջը գտնուող պարսպաց քարերուն համար, կը հրաւիրենք աւելի գին տալու տրամադիրներն բացի կիրակէ եւ տօն օրերէն ամէն օր ժամ 4 էն 10 ներկայանալ յԱզգ. Պատրիարքարանն Անգրատան Տեսուչ Բլատեան Սեպուհ էֆ. ի եւ կամ ամէն օր առաւօտները Խասգիւղի Ս. Եկեղեցւոյ Թաղ. Խորհրդարանն մինչ Սեպտեմբեր ամսոյս 25րդ օրն, յորմէ վերջ պիտի կատարուի վաճառման վերջնական գործողութիւնն։

Աֆիօն Գարահիսարի համար Հայ. գաղ. Տաճկ. լեզուաց եւ Աշխարհագրութեան, չափագիտական ուսմանց հմուտ դասատու մը կը փնտռուի գոհացուցիչ ամսականաւ, դիմել Պոլիս Սուլթան Համամ Բինեօ խան թիւ 14, 15 գրասենեակները. 167 2-5

Փիշմիշեան, Խորասանճեան, Խուսուֆեան և Նիզամեան ընտանիքներ ի սուգ համակեալ կը ծանուցանեն թէ

ՄԿՐՏԻՉ ԷՖԷՆՏԻ ՓԻՇՄԻՇԵԱՆ

յանկարծական մահուամբ հանգեաւ ի Տէր, երէկ, ժամ 7ին։

Հանգուցելոյն յուղարկաւորութեան հանդէսը պիտի կատարուի այսօր, երեքշաբթի, ժամ 8ին, ի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցի Ղալաթիոյ։

Օրթագիւղ, 18 սեպտ. 1890

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Լիւլէ Պուրկազի Նախնական դատարանին նախագահ անուանեցաւ Խալիս Էշրէֆ էֆէնտի, նախկին շրջանաւարտ Իրաւագիտական վարժարանին։

Ցարտանէլի ընդհանուր դատախազի օգնական անուանեցաւ Նազմի էֆէնտի, նախկին շրջանաւարտ Իրաւագիտական վարժարանին և քարտուղար վերաքննիչ ատենի պատժական ճիւղին։

Զմիւռնիոյ Նախնական դատարանի պատժական նորահաստատ ճիւղին նախագահ անուանեցաւ Էօմէր Լութֆի պէյ, նախկին շրջանաւարտ Իրաւագիտական վարժարանին։

Ատանայի կեդրոնական ընդհանուր դատախազի օգնական անուանեցաւ Համտի պէյ, ընդհանուր դատախազի օգնական Սեբաստիոյ։

Մէրսինի պատժական դատարանին նախագահ անուանեցաւ Նազըմ պէյ, նախկին շրջանաւարտ իրաւագիտական վարժարանին։

Իւլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Երկրագործական Դրամատան հաշուակալ Զիւհտի էֆէնտիի։

Սանիյէի երկրորդ աստիճան՝ Պաղտատի քարանթինայի քննիչ Տօքթ. Լուիչ էֆէնտիի։

Սալիսէի աստիճան՝ Երկրագործական Դրամատան հաշուակալութեան դիւանին դեր-տնօրէն Միհրան էֆէնտիի և Միջագետաց առողջապահական բժիշկ Սիւլէյման Կազալտ էֆէնտիի։

Գարունճը Պաշըլըքի աստիճան՝ Տէրսիմի երեւելիներէն Պախթիարըլը Աշիրէթի ցեղապետ Թորոմլը Հիւսէյին աղայի։

—

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ ընդհանուր սպայակոյտի Ե. ճիւղին գծագրութեանց պաշտօնեայ Միրլիվա Ալի Շէրէֆ փաշայի։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Ամերիկացի Տօքթ. Մորիս Հէնրիի։

Երկրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Պառոն կիւմթով տը Ռոչիլտին փեսայ Պ. Լամպէռի։

Առաջին կարգի Շէֆգաթ՝ պառոն կիւմթով տը Ռոչիլտի կնոջ և երկրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ աղջկան Տիկին Լամպէռի։

Երկրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ Փարիզու հռչակաւոր բժիշկներէն Բրոֆէսէօռ Պ. Ռօպէնի կնոջ։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Միրլիվա Շէվգէթ փաշայի։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Անթալիոյ վաճառականներէն Հաճի Ալի էֆէնտիի, Մաքսային վերատեսչութեան քարտուղարներէն Բեհամիլ էֆէնտիի, Հելլենացի Պ. Անէօժի Բոսթանճիիտիի, Պասրայի քարանթինայի բժիշկ Տըրօս էֆէնտիի, Գանֆտէի քարանթինայի պաշտօնեայ Էօմէր էֆէնտիի, Եղուսատի մաքրանոցին բժիշկ Բրոնիմաքի էֆէնտիի և Ծիտտէի քարանթինայի բժիշկ դեր-հազարապետ Գարըմ Իզզէտտին էֆէնտիի։

Չորրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Ծիտտէի քարանթինայի քննիչ Տօքթ. Վամէի։

Հինգերորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Տէրսիմի երեւելիներէն Շամ Ուշաղը Աշիրէթի ցեղապետ Սիւլէյման աղայի, Գըրըշանլը Աշիրէթի ցեղապետ Սէյտ Մահմուտ աղայի և Բոթան Աշիրէթի ցեղապետ Խամալի աղայի։

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Սպարապետ Ալի Սայիպ փաշա երէկ առաւօտ կայս. պալատ գնաց և Վեհ. Սուլթանի ինչ ինչ հրամաններն ստանալով իւր պաշտօնատեղին դարձաւ։

—Ոստիկանութեան նախարար Նազըմ պէյ եւս երէկ կայս. պալատ երթալով Վեհ. Սուլթանի ինչ ինչ հրամաններն ստացաւ և յետոյ Ոստիկանութեան Դուռը դարձաւ։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Թ-րքէ կ'իմանայ թէ Բ. Դուռն ելմտական գործոց վերաբերեալ ինչ ինչ հիմնական բարւոքումներ ի գործ դնելու համար կարգ մը կարեւոր միջոցներ ձեռք առնելու մասին ծրագիր մը պատրաստելու վրայ է։

—

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆՆ

Անգլիական դեսպան Սըր Ուիլեէմ Հուայթ պաղ առած ըլլալով, անկողնոյ կը ծառայէ մէկ քանի օրէ ի վեր։

—

ՌՈՒՍԻՈՅ ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԳԸ

Ռուսիոյ գահաժառանգ Նիքօլա-Ալէքսանդրովիչ մեծ-դուքսը մայրաքաղաքս կըսպասուի հոկտեմբերի սկիզբը։ Ռուսական գաղթականութեան երեւելիք այս օրերս ի ժողով կը գումարին, որոշելու համար թէ ինչ եղանակաւ պիտի դիմաւորեն և ընդունին Ն. Բարձրութիւնը։ Կըսուի թէ գաղթականութիւնը ռուսական ընկերութեան երեք շոգենաւերով ընդառաջ պիտի երթայ։

Ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտով գահաժառանգ իշխանին այցելութեան առթիւ փութացուցած է իր գալուստը և վաղը մայրաքաղաքս կը դառնայ։

Բերայի ռուսական դեսպանատան մէջ չքեղ պարահանդէս մը պիտի տրուի ի պատիւ գահաժառանգ իշխանին։

—

ԼԱՅԽԹԷՆՊԸՐԿԻ ԴՈՒՔՍԸ

Կիրակի իրիկուն կայս. պալատան մէջ չքեղ հացկերոյթ մը տրուեցաւ ի պատիւ Լայխթէնպէրկի Դուքսին ու Դքսուհւոյն։

Վեհ. Սուլթանը կիրակի իրիկուան ժամ $11^{1}/_{2}$ ին արարողապետ Մինիր փաշան յատկապէս Կէօք Սուի քէօշկը ղրկեց և բարձրաստիճան հիւրերը կայս. պալատ հրաւիրել տուաւ։

Դուքսն, Դքսուհին, հետեւորդք և իրենց հիւրամեծար Ահմէտ Ալի փաշա Կէօք Սուէն շոգեմակոյկով Յըլմա Պաղչէ և անտի պալատական կառքերով կայս. պալատ գնացին։ Բարձրաստիճան հիւրերը արժանավայել պատիւներով ընդունուեցան և պահ մը հանգիստ առնելէ յետոյ ճաշի սրահն առաջնորդուեցան։ Հացկերոյթն սկսաւ 1ին։ Դուքսը Վեհ. Սուլթանին ձախ կողմը նստելու պատիւն ունեցաւ։ Թարգմանի պաշտօնը կատարեց արարողապետ Մինիր փաշա և կայս. պալատան նուագածուաց խումբն գեղեցիկ կտորներ նուագեց հացկերոյթի պահուն։

Հացկերոյթի պահուն Դուքսը, Դքսուհին ու հետեւորդք արժանացան Վեհ. Սուլթանի մասնաւոր մեծարանաց։ Լայխթէնպէրկի դուքսը շնորհակալութիւն յայտնեց այն սիրալիր ընդունելութեանց համար որք իրենց եղան Կ. Պոլսոյ մէջ, և հրաժեշտ առնելով Դքսուհւոյն և հետեւորդաց հետ մեկնեցան կայս. պալատէն ի Կէօք Սու։

Բարձրաստիճան հիւրերն երէկ Պոլսոյ կողմն անցան և այլ և այլ նշանաւոր վայրերն այցելելով Մեծ Շուկան գնացին ուրկից գնումներ ըրին։ Դուքսը, Դքսուհին ու հետեւորդք իրիկուան կողմ Կէօք Սու վերադարձան, ուր պահ մը հանգիստ առնելէ յետոյ իրենց Բ—չ—ն շոգենաւով Պիրէօն ուղեւորեցան։

Վեհ. Սուլթանին կողմէ Դուքսին եղած նուէրներու մէջ կայ նաեւ արաբական գեղեցիկ նժոյգ մը։

. .

Լայխթէնպէրկի Դուքսն կիրակի իրիկուն Բ—չ—ն շոգենաւին մէջ չքեղ հացկերոյթ մը տուաւ, որուն ներկայ գտնուեցան Արտաքին գործոց նախարար Վսեմ. Սայիտ փաշա, արարողապետ Վսեմ. Մինիր փաշա, կայս. թիկնապահ Ֆերիգ Ալի Րիզա փաշա ու Ահմէտ Ալի փաշա, ռուսական դեսպանատան գործակատարը, Գարատաղի գործակատարն եւ այլք։

—Շաբաթ իրիկուն եւս ռուսական դեսպանատան մէջ ի Պէօյիւքտէրէ հացկերոյթ մը տրուեցաւ ի պատիւ Լայխթէնպէրկի Դուքսին, Դքսուհւոյն եւ հետեւորդաց։

Սեղանէն յետոյ ցայգահանդէս մը տրուեցաւ եւ այդ պահուն մայրաքաղաքիս օտար դեսպանք Դուքսին ու Դքսուհւոյն ներկայացուեցան։

—Դուքսը մէկ քանի օր Աթէնք մնալէ յետոյ Գորֆու եւ անտի Պարի նաւահանգիստը երթալով պիտի տեսակցի իւր աներոջ Գարատաղի իշխանին հետ։ Դուքսն անկից Ռուսիա պիտի վերադառնայ Իտալիոյ ու Աւստրիոյ ճամբով։

—

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ

Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է շնորհակալական հեռագիր մը ուղղել առ Սըր Էտկար Վինսընթ, տնօրէն Օսմ. կայս. Պանքային, և առ տիկին Էլէն Վինսընթ, իրենց ամուսնութեան առթիւ։

—

ՏԻՒՐԷՆՌԷ ԴԵՐ-ԾՈՎԱԿԱԼԸ

Միջերկրականի ֆրանսական նաւատորմին ընդհանուր հրամանատար Տիւրբէռէ դեր-ծովակալն այս առաւօտ մայրաքաղաքս կը ժամանէ Ֆ—ղ—ն լրատար շոգենաւով։ Դեր-ծովակալին կը հետեւին բազմաթիւ սպայք, ի միջի այլոց դեր-ծովակալ Ալֆիէ, հրամանատար նաւատորմին երկրորդ բաժնին, և դեր-ծովակալ Սալլանտրուզ տը Լամոռնէ, նախագահ նաւատորմի սպայակոյտին։

Դեր-ծովակալին հետեւորդ սպայք երէկ իրիկուն Պէշիքթաշէն մայրաքաղաքս ժամանեցին ֆրանսական դեսպանատան պահակ Բէպէէւ շոգենաւով։

Այս գիշեր կայս. պալատան եւ վաղն ալ Թարապիոյ ֆրանսական դեսպանատան մէջ հացկերոյթներ պիտի տրուին ի պատիւ Տիւրբէռէ դեր-ծովակալին։

Կայս. թիկնապահ Իզզէթ փաշա նախընթաց իրիկուն Իշէ—ի շոգենաւով Պէշիքթա գնաց ընդառաջ Տիւրբէռէ դեր-ծովակալին։

Իշէ—ի շոգենաւն երէկ գիշեր ժամ $3^{1}/_{2}$ ին մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

—

ՎՍԵՄ. ՑԱԿՈԲ ՓԱՇԱ

Ելմտական և կայս. անձնական Գանձուն նախարար Վսեմ. Ցակոբ փաշա կիրակի օրը կայս. անձնական Գանձուն պաշտօնատան մէջ զբաղած ըլլալով, չկրցաւ ներկայ գտնուիլ նախարարաց Խորհրդոյ նստին։

—

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՄՆՏՈՒԿԻ ՏՆՕՐԷՆԸ

Ս—դ—հ կ'իմանայ թէ Պոլսոյ Ապահովութեան Մնտուկի տնօրէն Սիւպաի զատէ Սիւլէյման էֆէնտի ինչ ինչ պատճառներով այդ պաշտօնէն հրաժարելու վրայ է։

—

ՅՈՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹԻՒՆ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ

Շաբաթ օրը Ֆէնէրի Պատրիարքարան հասաւ Յորդանանու մետրապոլիտ Տ. Եպիֆանոսի մէկ հեռագիրը զոր ստորագրած էին նաեւ Երուսաղէմի յունաց Սինոդի անդամ հինգ եպիսկոպոսունք։ Հեռագիրը կը խնդրէ Ամեն. Տ. Դիոնէսիոս Պատրիարքէն՝ հաւան չընծայել Նիքոտիմոս վարդապետին որ Երուսաղէմայ Պատրիարքին Կ. Պոլսոյ փոխանորդի պաշտօնն ստանձնած է, և կը պնդէ որ Պատրիարքարանը միջամտէ կայս. կառավարութեան մօտ, որպէս զի օրինաւոր փոխանորդն, Տ. Նիկոդիմոս, վերահաստատուի իւր պաշտօնին մէջ։ Հեռագիրը կը յարէ թէ Նիքոտիմոս վարդապետը բանադրուած էր Երուսաղէմի հրաժարեալ Պատրիարքէն։

Եկեղեցական գործոց արդի կացութեան մէջ, Ֆէնէրի Պատրիարքարանն հարկ չէ տեսեր ո՛ր եւ է ձեռնարկ ընել։ (Մ—ն—ն)

—

ԱՐԳԻԼԵԱԼ ԼՐԱԳԻՐՔ

Բարիզի Թ—ն և Խ—ն Ֆ—ն—ս-Ռ—ս լրագրաց ի Թուրքիա մուտքն արգիլուեր է։

—

ՀԵՐՔՈՒՄ ՄԸ

Քարբերդի նահանգին պաշտօնական լրագիրը կը հերքէ եւրոպական լրագիրներու այն լուրը թէ Տէրսիմի մէջ բնակող հայերը կը կեղեքուին տեղւոյն քիւրտ ցեղերու կողմէ։ Պաշտօնական թերթը կ'ըսէ թէ թէեւ երբեմն ցեղերու միջեւ կռիւներ կը պատահին, սակայն ժողովուրդն ազկից բնաւ չվնասուիր։ Ասկից զատ մէկ քանի ամիսներէ ի վեր հարիւրէ աւելի ցեղապետներ հնազանդութիւն յայտնած են կառավարութեան։

Դարով ան կեղեքման, կը յարէ գաւառական թերթը, որոց հայերը ենթարկուած ըլլան, Տէրսիմի և Խոզաթի, Մազկերտի, Բախի, Գըղըլ Քիլիսէի, Դոզիշանի ու Օվաճըգի գաւառակաց մէջ հազիւ երկու հազարի չափ հայեր կը բնակին, որք երկրագործութեամբ ու առեւտուրով կ'զբաղին և կատարեալ ապահովութեան մէջ կ'ապրին։

Քարբերդի լրագիրն իւր յօդուածն աւարտելով կ'ըսէ թէ տարիէ մը ի վեր կառավարական պաշտօնատան դիւանատանց մէջ Հայու մը կողմէ Քիւրտի մը դէմ տրուած ո՛ր և է բողոքագիր չէ տեսնուած և թէ յաճախ երբ երկու քիւրտ ցեղերու մէջ կռիւ մը ծագի, հայ երեւելիք կը յաջողին հաշտութեան բերել զանոնք։

—

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հալէպէն եկած տեղեկութեանց համաձայն, սեպտեմբեր 15ին 22 հոգի հնտախտէ բռնուեր եւ ասոնցմէ վեցը մեռեր են։ Նախապէս բռնուողներէն ալ երեք մահեր պատահած են։ Սեպտեմբեր 16ին հինգ հոգի հնտախտէ բռնուելով, ասոնցմէ երկուքը մեռեր են. իսկ առջի օրուան բռնուածներէն վեց հոգի մեռեր են։

Տիարպէքիրէն եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ սեպտեմբեր 2էն մինչեւ 13 հնտախտի ո՛ր և է դէպք չէ պատահած։

Պէրութէն սեպտեմբեր 15 թուականաւ եկած հեռագրոյ մը համաձայն, Լաթաքիոյ Քէրսան գիւղը զինուորական շղթայի մը ներքեւ առնուած եւ խիստ հսկողութեան ենթարկուած է, որովհետեւ նոյն գիւղացի հինգ մարդեր Հալէպի շրջակայքէն արջառներ գնելով իրենց գիւղը վերադարձած էին։

Թէեւ ժամանակին իմացուած էր ասոնց գալը և զինուորք արգիլած էին, սակայն գիւղացիք յաջողեր են գիշերանց դժուարանցանելի անտառէ մը անցնելով իրենց գիւղը մտնել։ Այդ գիւղ տասնօրեայ հսկողութեան են թարկուած և արտաքին յարաբերութիւններէ զրկուած է։

Աղեքսանդրիոյ առողջապահական քննիչին մէկ հեռագիրը կը ծանուցանէ թէ Նէ—Բ—ն Խէ—ռ շոգենաւուն, յորում կը գտնուին 608 արեւելքցի ուխտաւորք, Թօրի մէջ քարանթինայի պայմանաժամն աւարտելով Սիւէզ ժամաներ է ուրկից ճամբայ ելեր է դէպ ի Կ. Պոլիս։ Հեռագիրը կը յարէ թէ ուխտաւորաց առողջապահական վիճակը գոհացուցիչ է։ Եգիպտական Շէ—ն շոգենաւն եւս Սիւէզ ժամաներ և ուխտաւորներն հօն հաներ է։ Ծիտտէէն Թորսինա եկող Կէ—ե անուն շոգենաւուն մէջ գտնուած ուխտաւորներու մէջ մէկ հոգի մը հնտախտէ բռնուեր և ուրիշ դէպք չէ պատահեր։

Խտիվիէ ընկերութեան Ա—ո— շոգենաւը սեպտեմբեր 9 ին Թորսինայէն Սիւէզ ժամաներ է։ Այդ շոգենաւին մէջ հնտախտէ բռնուած վեց հիւանդներ բոլորովին ապաքիներ են։ Այդ շոգենաւը Սիւէզ եկած պահուն ուղեւորներէ 63ը այլ և այլ սովորական հիւանդութիւններէ բռնուեր և ասոնցմէ 25ը մեռեր են։

Ծովային նախարարութեան հաշուոց քննութեան յանձնաժողովոյ դեր-նախագահ Միրլիվա Հաճի Էյուպ փաշա, որ ժամանակէ մը ի վեր հիւանդ էր, երէկ մեռաւ։

—Զէնհշաս իշխանութիւնը հրահանգ ուղղած է ամեն կողմ որ կաղած չուներ երբ գտնուին անմիջապէս բժշկական վարժարանը ղրկուին։

—Իւնէպոլուէն մայրաքաղաքս եկող առաղձ բեռնած փոքր առագաստանաւ մը Քէֆքէն կղզւոյն առջեւ փոթորկի բռնուեր և ժայռի մը զարնուելով ընկղմեր է։ Ութ նաւաստիներէն երեքն խեղդուեր են։

—Վեհ. Սուլթանն, որ հինգ հարիւր ոսկի շնորհած էր Ծիրըը Մուսթաֆա փաշայի ողջերուն, այս անգամ հրամայած է 50.000 ղրուշ եւս շնորհել Ադրիանուպոլսոյ կառավարական սնտուկէն։

Պաշտօնական տեղեկութեանց համաձայն, ողողմանց պահուն 609 տուն, 39 խանութ, 4 մթերանոց ու 1 պահականոց կործաներ և 300ի չափ կով, ոչխար և այլն խեղդուեր են։

—Ի Պրուսա Պ—— անուն ոչ-պաշտօնական լրագիր մը պիտի հրատարակուի։ Նոյնպէս ոչ պաշտօնական հանդէս մ'ալ պիտի ունենայ նահանգին մեծաքսի պատրաստութեան ու առեւտուրի վերաբերեալ օգտակար յօդուածներ։

—Եօզղատէն եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ ընկղմեալ Էր—ղ—ւլ մարտանաւի ազատեալ 6 սպայներն ու 57 նաւաստիներն, որք Ծարոնի արքայական պալատան հիւանդանոցին մէջ կը դարմանուին, պիտի կրնան մէկ քանի շաբաթուան մէջ բոլորովին ապաքինիլ։

—Երկրագործական դրամատան կողմէ երկրագործաց փոխ տրուած գումարներուն տոկոսով հանդերձ հատուցման պայմանաժամն հինգ տարուան բարձրացուեր է։

—Միլան Թագաւորը 1000 Ֆրանք զրկած է ի նպաստ Բէնտիրի հրկիզելոց։

—Տեւսար փաշա երէկ իրիկուան ճեպընթաց կառախումբով Եւրոպա ուղեւորեցաւ մայրաքաղաքս բերելու համար տիկին Սրբուհի Տեւսար փաշան որ հիւանդացեր է։

—Անցեալ շաբթու ի Խասգիւղ, Այնալը Գավագ թաղը բնակող խոհարար Մէհմէտ անուն անձ մը, փայտի հարուած մը իջեցուց կառապան Թախթար Հաճի Ալի անուն տասնեւհինգ ամեայ պատանեայ մը ծոծրակին, և ենչասպառ գետին փռեց զայն՝ սարսափելի անմիջապէս հասնելով, Մէհմէտը ձերբակալեցին և վիրաւորեալը տուն փոխադրեցին ուր մի քանի օր յետոյ մեռաւ։

—Թօմաս Ուիլսըն շոգենաւային ընկերութեան Ի—ն— անուն նոր շոգենաւը Հըլէն աստ հասած է 13 օրուան մէջ։ Ուրիշ շոգենաւք ընդհանրապէս 15 կամ 16 օրուան մէջ կը կատարէին սոյն ուղեւորութիւնը։

ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ

ԲԵՐԱՅԻ

Թօմաս Հօլտէնի փանդօմներու արտասովոր մէկ ներկայացումը տեղի պիտի ունենայ այս գիշեր, եզական չքեղութեամբ։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Արեւելեան երկաթուղեաց տնօրէնութիւնը պատիւ ունի ծանուցանել հասարակութեան թէ, ասկից ետքը, Կ. Պոլսոյ կայարանին վերնադաւթակին (perron) վրայ ելլել ուզող անձը, երբոր այդ կայարանէն մեկնելու համար ուղեւորութեան տոմս մը չունի, կանխաւ պէտք է առնէ վերնադաւթակի տոմս մը, որուն գինն է մէկ ղրուշ։

Այս տոմսը պէտք է ներկայացուի երկաթուղւոյ գործակալներուն և մանաւորապէս սպասման սրահը մտած ատեն։

Վերնադաւթակին տոմսով կայարանին վերնադաւթակը միայն կարելի է ելլել և խստիւ արգիլուած է այդ տոմսին ունեցողներուն՝ կայարանին ճամբաններուն վրայ կենալ։ Այս արգելքին հակառակ ո եւ է օրինազանցութիւն պիտի պատժուի Երկաթուղեաց Ոստիկանութեան Ընդհանուր կանոնագրին 1կրդ յօդուածին Գ. հատուածին տրամադրութեանց գործադրութեամբ։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Ա—. Եր—Բ——է—ց

ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ

Օր. Մառի Մսըրեանցի տալիք նուագահանդէսն արդէն կազմակերպուած է, ճոխ յայտագրով մը։ Բաց ի Օր. Մսըրեանցի սքանչելի ձայնէն, արուեստասէրք առիթ պիտի ունենան լսելու նաեւ ռուսական արքունեաց հանրահռչակ ջութակահարները, Գ. Գ. Գալիմիր և Սիժիսմոն տը Քոնձքի։ Նուագահանդէսը պիտի տըրուի յառաջիկայ չարաթ գիշեր, 4 հոկտեմբեր, ժամ 8 1/2ին (Ը. Ս.), Բերայի Թաղապետական թատրոնին մէջ։ Մուտից գինն է երկու մէճիտիէ։

Աւասիկ նուագահանդէսին յայտագիրը.

Մաս առաջին

1. Նախերգանք Ֆէյտէլը, Պէթովէն.— Նուագախումբն։

2. Եղանակ Ջորջէն կէօնէօը օբերայէն, Կլինքա.— Պիտի երգէ Օր. Մսըրեանց։

3. Զինուորական Գոնչէռ՝ Վիոլոնչէլի համար, Սէռվէ.— Ս. տը Քոնձքի։

4. «Եթէ գիս սիրէիր», Սէռէնատ, Շուպէր.— Օր. Մսըրեանց։

5. Հէքիէն Հանձ՝ ջութակի համար, Բականինի.— Գ. տը Քոնձքի։

Մաս երկրորդ

6. Մավրոյէնի Մառշ, Ս. և Գ. տը Քոնձքի.— Նուագախումբն։

7. Ա) Նէնա, Բէռկոլէզի, Բ) Կավոդ, Բոբէր.— Ս. Տը Քոնձքի։

8. Ա), «Կը յիշեմ», Բ) Եռ Բռէյս Վչէօ, Թառնովսքի, Գ) Ռուսական Լօռթըլը օբերայէն գավաթին, Կլինքա.— Օր. Մ. Մսըրեանց։

9. Բարեկենդան փոքր-Ռուսերուն, Քոնձքի.— Գ. տը Քոնձքի։

Վերին Վոսփորի գիւղերէն միոյն աղջկանց վարժարանին համար միայուն դաստիարակուհի մը կը խնդրուի։ Թիւ աշակերտուհեաց՝ 30-40.—Թաչակ գոհացուցիչ՝ արժանեաց և կարողութեան համեմատ. վճարմունք կանոնաւոր։ Դիմել Արեւելքի Խմբագրատունը։ 2—2

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Աշխարհահռչակ երկրախոյզ Պ. Սթէնլիի «Ուղեւորութիւնն ի Խաւարական Ափրիկէ» որ Արեւելքի մէջ իբր թերթօն հրատարակուելով այնքան անյագութեամբ լափուեցաւ հասարակութենէն, այս անգամ գրքոյկի ձեւով, եւ մէջն ունենալով մի յատուկ քարտէս ուղեւորութեան վայրացն, հրատարակութեան եղած է Բիւզանդեան գրատան կողմանէ, Արեւելքի մաքուր տպագրութեամբ, և նուէրի համար ալ մասնաւոր գեղեցիկ կազմով, եւ կը վաճառուի ի գին 3 դահեկանի, նոյն գրատան մէջ, Սեղրոս խան թիւ 5, Գալաթիա, և ամէն գրավաճառաց քով։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՔ Պ. ԳՐԻՍՓԻԻ

ԲԱՐԻԶ, 29 սեպտ.—Ֆիկառօ կը հրատարակէ իր խմբագիրներէն մէկուն տեսակցութիւնը Պ. Գրիսփիի հետ։ Պ. Գրիսփի նորէն հաստատեր է խաղաղական եւ պաշտպանողական հանգամանքն Երրեակ Դաշնակցութեան, որ 1892ին կը լրանայ եւ դեռ վերանորոգուած չէ։ Պ. Գրիսփի փափաք յայտներ է Ֆրանսայի եւ Իտալիոյ մէջտեղ կեցած թիւրիմացութիւնները փարատելու։

Թէսսինի գաւառակին (իտալական Զուիցերիա) վրայ խօսելով, Իտալիոյ նախարարապետն ըսեր է. «Ի՞նչ կ'ուզէք որ ընենք Թէսսինի. ազգայնութեանց խնդիրը կը մեռնի»։ Պ. Քրիսփի շատ զօրաւոր կը համարի Ֆրանսան, և կը յարէ. «Եթէ Ֆրանսա տեղէն չշարժի, ոչ ոք տեղէն պիտի չարժի. հիմակուհիմա, ընդհանուր սպառազինութիւնք վերջ ի վերջոյ պիտի քայքայեն Եւրոպան յօգուտ Ամերիկայի»։

ՊՈՐՍԱՅԻ ԽԱՂԵՐ

ԲԱՐԻԶ, 29.—Նանսիի մէջ մարդ մը ձերբակալուեցաւ, որ Բարիզի Պորսայէն փոխանակութեան գործակալի մը հրամանաւ, յիշեալ գործակալին հեռագիր մը ղրկած էր ըսելով թէ Ափրիգուանի Ֆրանսական Գոմիսէրը Գերմաններէն Թակարդի մը մէջ հրապուրուեր է եւ յետոյ Սդրագպուրկ տարուեր։ Նոյն գործակալը, Պորսայի խաղէութիւններ գործելու համար, արդէն անցեալ տարի նմանօրինակ հեռագիրներ ղրկած էր Նանսիէն, որք սահմանագլխոյ վրայ ծանր վէճեր կը ծանուցանէին։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՕՏԱՐ ԴԵՍՊԱՆՔ

ՎԻԵՆՆԱ, 29.—Կ. Պոլսոյ աւստրիական դեսպան Պառոն տը Քալիչէ և ռուսական դեսպան Պ. տը Նէլիտով միջօրէէն յետոյ մեկնեցան ի Կ. Պոլիս։

ԶՈՒԻՑԵՐԻԱ ԵՒ ՊՐԱԶԻԼ

ՊԷՐՆ, 29.—Դաշնակցային խորհուրդն որոշեց պաշտօնապէս ճանչնալ Պրազիլի կառավարութիւնը։

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՔ

ՎԱՇԻՆԿԴՈՆ, 29.—Երեսփոխանաց ժողովը վերջնապէս ընդունեց մաքսային սակագինը, 79ի դէմ 151 ձայնով։

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՔ Ի ՍԵՐՎԻԱ

ՊԵԼԿՐԱՏ, 29.—Ընտրութեանց վերջնական արդիւնքն է, 113 արմատականք, 107 ազատականք, 2 յառաջդիմական. 2 ընտրութիւնք կը մնան դեռ։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

ԲԱՐԻԶ, 29.—Արտաքին գործոց նախկին նախարար Պ. Սփիւլէր, Ժը Դո լրագրին խմբագրին երէն միայն հին տեսակցութիւն մը ունենալով, բացարձակապէս կը հերքէ Պ. տը Քոձպիւի կարծեցեալ ձեռնարկը՝ ֆրանքեւռուս դաշնակցութեան մը վերաբերմամբ։ Պ. տը Քոձպիւ բնաւ չէ խօսեր այդ խնդրոյն վրայ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 18 Սեպտ.

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ	108	3/8
3 » » »	23	35

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

Սէրէկ երեկոյ դոց. (Ռիխայ. Ը. Սէրի)	20	5
Ջօրբայի գոցուելէն վերջը »	20	8
Բերայի մէջ »	—	—
Յառաւօտուն բացուեցաւ	20	10
Նոյն օրին »	20	12

ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱՒՒԼԻ

Սէրէկ երեկոյ	61	32
Այս առաւօտ	62	2
Նոյն օր	62	7

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն	A. Սէրի	42	
»	B. »	23	7/8
»	C. »	20	10

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍ

Օսմանեան Պանքա	Անգլ.	Լր	5	3
Թրէտի ֆէնէրալ	Օսմ.	»	9	25
Գաղի ալ Գոնս	»	»	7	2
Օսմ. Շամ խավէ	»	»	5	
Թրամվէյ	»	»	507	
Պուրժէր երկաթուղի		Ֆր.	80	3/4
Համաձ[illegible] Լոմպարտի		Գ. հ.	153	

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	Դրշ.	100	
20 Ֆրանքնոց	»	87	4
Անգլիական ոսկի	»	110	
Մարք (գերմանական ոսկի)	»	106	25
Իմբէրիալ	»	91	25
Քրիմից	»	51	
Պուլիի թղթադրամ	»	7	37
» արծաթ	»	91	
Մէճ. արծաթ. (ոսկի)	»	108	2
Վեցնոց	»	103	
Հինգնոց	»	102	30
Մեթալիք	»	100	
Թափթէ	»	13	

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Բարիզ, 29 Սեպտեմբեր, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	95	47 1/2
» » 4 1/2 %	106	12 1/2
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	18	80
Օսմանեան երկաթուղի	81	87 1/2
» Րէժիի բաժնեթուղթ	317	50
Պանք Օթօման	636	25
Գրէտի Լիօնէ	777	50
Իտալական Ռանթ 5 %	95	40
Հելլենական 5 %	477	50
Բրիօրիթէ թիւրք (1890)	411	25
Եգիպտական միացեալ	493	12 1/2
Պանք տը Բարի	871	25
Օսմ. Մոբը. արժէթուղթ	463	75
Սուէզի ջրանցք	2412	50
Սպանիական արտաքին	78	9/16
Ռիօ Թէնթօ	652	50
Մէտիտերանէ	708	75
Չէք Լոնտրայի վրայ	25	30

Լոնտոն, 29 Սեպտ. ժամ 6 վայր — երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ	94	7/16
Օսմ. » Սէրի Դ.	18	9/16
» » » Ա.	42	
» » » Բ.	23	7/8
» » » Գ.	18	9/16
Փոխառութիւն 1877	103	
Պանք Օթօման	15	5/16
Եգիպտական միացեալ (Իւնիֆիյէ)	97	1/8
» առանձ. (բրիվիլէժիէ)	—	—
Տայրա Սանիէ	—	—
Տօմանիալ (Փոխառ. Րօչիլտ)	102	1/2
Հելլենական 5 %	92	7/8
Մօնօբօլ »	76	7/8
Ռուսական 1889	99	1/4
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25	30

Վիեննա, 29 Սեպտ. ժամ — վայր —

Օսմանեան երկաթուղի	37	90
» Րէժիի բաժնեթուղթ	134	75
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	113	

Պերլին, 29 Սեպտ. ժամ — վայր —

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20	37 1/2
Ռուսլ թղթադրամ	254	75
Օսմանեան երկաթուղի	83	50
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	18	75

Ի Վ Ե Ր

Գլխոյս վերեւ սըլացի՛ր, պայծառաթեւ ո՛վ թիթեռնիկ
Խոյացի՛ր անդ ի բարձունս, ո՛վ դու արծուի վարագաթեւ,
Գըծելով ոլորտապտոյտ շրջանակներ ընդարձակ
Զոյց ըզհետ ըլնդին աչք իմ և չը թողուն ընդ երկար.
Բարձրացի՛ր երկնամբարձիկ կաղի՛ն հըսկայ հինաւուրց,
Զորոյ գագաթն որոնեմ և չը կարեմ ըլնաւ գտնել.
Հողմունք ի վեր, ի վեր սլացէք թեւոց վերայ վարեալ ի քարշ
Մոլորեալ մի տերեւ որ յաստեղս անդըր խոյանայ,
Ո՛վ ամպեր բարձրաբընակ, բամբակ մարմին ձեր լուսաւէտ
Այերաց մէջ թող յօրինէ անթիւ ձեւեր և անանուն,
Հըսկայից պատերազմներ, նիզակ, վահան, կառք, թնդանօթ,
Ամեհի վագերաց խումբ, վիշապք առկախ, կամ վոհմակ շանց,
Բերանաբաց մողիզ ահեղ, կամ հերարձակ կանանց բանակ,
Բիւրաւոր կերպարաններ որ գրօսցուցնեն զմիտս իմ և զաչս.
Երեկոյին ծո՛վս, ծառացի՛ր և կցուելով յերկնակամարն,
Կապէ ըզթեւ տեսութեանս ընդ բացական քո նըպատակ.—
Թող հայիմ ցանդ յերկին, յերկին ցանդ լայն մեծ և վըսեմ,
Եւ մոռանամ զէթ մի վայրկեան զաշխարհ և զիւր փոքրկութիւնս։

ՆՈՍԵՑ ՎԱՆԱՆԹՆՍԵՀ

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Աչք ածելով մեր շուրջ, կը տեսնենք կերպարանափոխութիւն մը ամէն բանի մէջ. այդ կերպարանափոխութիւն հետզհետէ աւելի զգալի կը դառնայ կենաց ամէն պայմաններուն համար. անդրադառ և ժամանակը կը կարճին և արագութիւն կը լինի անհրաժեշտ պայման մը գործելու, աշխատելու, արտադրելու եղանակին մէջ. կարուկ և արագ միջոցներով հասնելու պէտքը մեր ո՛ եւ է ձեռնարկի վախճանին՝ ի յայտ կուգայ յամենայնի որ մարդոյ տրամադրութենէն եւ կարողութենէն կախում ունի։ Փոգձես ժամանակի պահանջ մ'է դարձած այն՝ և բացատրելու համար դարուս մէջ տեսակ առ տեսակ ակնբերեւ եղող զայս ուղղութիւն՝ կ'ընենք միակ բառով. Գործնականութիւն։

Քանի չատնան՝ բազմանան մեր պէտքերն, որքան սերտանայ մեր յարաբերութիւն և չօշափում քաղաքակրթեալ աշխարհի հետ եւ կերպարանափոխի մեր կեանք՝ նորա պայմանք ալ, այրուստ, հագուստ, տուրեար, խօսք, խորհուրդ, ձեւ, դրութիւն և այլն, ի հանդէս կուգան իրենց գործնական հանգամանքով։

Կրթական գործն ալ — այն ինքն մանաւանդ — չ'էր կրնար չի հպատակիլ այս ընդհանուր օրէնքին և ժամանակիս ոգւոյն։ Յառաջդիմասէրին համար ի՛նչ գոհունակութիւն տեսնել թէ կրթութիւնն օր ըստ օրէ աւելի չուտ, դիւրին, դրական եղանակաւ ծաւալելու ջանքեր կը գերազանցեն զիրար. ծրագիրք, դասագիրք, ուսուցիչք, ուսանելիք և ուղղութիւն՝ ամենքն ալ տարուէ տարի, ամսէ ամիս կը ստանան նոր կերպարանափոխութիւն, կատարելագործում և գործնական ձեւ։ Այս տեսակ մը բարեշրջման յայտարար նշաններ, թերեւս ամենուն ալ աչքին զարնող երեւոյթներ բազմաթիւ օրինակներ կ'ընծայեն։

Ամէն ոք գիտէ թէ հայ մանուկն՝ Թուրքիոյ մէջ կամ Խուսաստանի՝ ուրիշ շատ մ'ազգաց զաւակներէն աւելի ժամանակ և աշխատութիւն ունի տալ, հասնելու համար կրթական այն ինչ աստիճանին. նախ մայրենի լեզուն իւր սարօքն, ապա թուրքերէնն կամ ռուսերէնն, իբր երկրին և պետութեան լեզուն, և ապա եւրոպական լեզու մը, իբր միջոց ուսմանց մէջ զարգանալու։ Եւ դեռ աւելին կայ. միթէ ընդհանուր չ'է՞ այսօր մէկէ աւելի եւրոպական լեզուներ միանգամայն ուսանելու հարկն, բացի ուսմանց այն բազմազան ճիւղերէ որք փոքր ի շատէ կատարեալ դաստիարակութեան մը ամբողջացուցիչ և անբաժան տարրերն կը կազմեն։ Բայց արդէն ուսանողը տարիքն առած կը համարուի երբ հազիւ թէ կրցած է հասնիլ այս բազմաթիւ ուսանելեաց ընթացքին կիսուն և հարկեցուցիչ է այլ եւս կենաց պայքարին մէջ նետուելու, հացի կարւոյն միջամուխ լինելու։

Այս պայմանաց մէջ ահա անհամեմատ կերպով զգալի կ'ընծայի գործնականութեան հարկն և հայ ուսանողն այսօր հետամուտ է գտնելու դարման այս պէտքին և ընտրելու ա՛յնպիսի վարժարան մը ուր կարելի եղածին չափ սուղ ժամանակ վատնէ և է՛ն կարեւոր, գործնական կենաց է՛ն պիտանի ճիւղերուն մէջ հրահանգուելու կարող ըլլայ։

Իւր զաւակաց այսպիսի գործնական ապագայ մը պատրաստելու փափաքող ծընողաց համար ուրախալի է անշուշտ տեսնել որ մայրաքաղաքին այլ և այլ ատուիճանի վարժարանաց շարքին մէջ կը գտնուի Լէշէռօթեան վարժարան մը որ հայաշատ թաղի մը մէջ հաստատուելով՝ կոչուած է արդեամբ լնուլ զգալի պակաս մը և ամէն դասակարգի պատկանող ազգայնոց համար մատչելի պայմաններովը և գործնական ուղղութեամբն ու նպատակովն իրական ծառայութիւն մատուցանել երկրին։

Անձամբ այցելելով՝ սոյն հաստատութեան մէջ տիրող բարեկարգութեան ու կանոնաւորութեան ականատես ըլլալէ զկնի, հետզհետէ նորա ստացած բարգաւաճումն ի համբաւոյ և ի լրագրական թերթից իմանալով՝ հրճուանք կ'զգանք և մեզ յետինն հայ կրթական մշակներու։ Մեզ հետ ո՛րքան մեծ եղաւ կրթասէր ազգայնոց բերկրանքն լսելով թէ՝ ոչ շատ ուշ այդ հաստատութիւն պիտի սկսի ամ ըստ ամէ տալ իւր պտուղներն, թէ՝ այսօր իւր համբաւն կը տարածուի մայրաքաղաքէն դուրս ալ գաւառային հեռաւոր քաղաքներ որք բաւական ստուար թուով ուսանողներ կը փութան յանձնել երիտասարդ և վաստակաւոր Միրիճանեանի հայրական՝ հոգածու և աչալուրջ խնամոց։ Եւ ո՞վ չ'երկրիր երբ լսէ թէ՝ տարեգլխոյ յաջող քննութեանց համբաւն հետզհետէ կը ճոխացնէ վստահութեան և համակրանաց դրամագլուխն, այնպէս որ այդ վարժարան որ այսօր մօտ հարիւր յիսուն ուսանող ունի, առաջիկայ վերամուտին առթիւ, արդէն ընդարձակ իւր շէնքն աւելի ընդարձակելու հարկին մէջ կը գտնուի, գոհացնելու համար առ ինքն եղած դիմումներն, ընդունելու համար առաջարկուած երեսունէ չափ նոր ուսանողներն։

Ըստ մեզ, այս յաջողութեան ինքնաբուխ և էական աղբիւրն է անշուշտ ժամանակիս պահանջքն՝ գործնականութեան ոգին զորմէ խօսեցանք վերեւ, եւ որ ամէն ծնողաց մտադրութեան առարկայ է։ Ապաքէն այն գործնական ու հիմնական կրթութիւնն զոր կուտայ Գում գաբուի Միրիճանեան հաստատութիւնն, զերծ չատ մը երկրորդական և ծանրաբեռնիչ ճիւղերէ, կը պարունակէ կարեւոր լեզուներ և գործնական կեանքի համար անհրաժեշտ դասաւանդ գիտութիւններ միայն, կարճելով այսպէս ժամանակն և դիւրացնելով միջոցներն։

Այսպիսի հանգամանօք օժտեալ Լէշէռօթեան վարժարանն բնական էր որ ըստ արժանւոյն գնահատուէր և քաջալերուէր թէ՛ ազգայիններէն և թէ՛ բարձրագոյն պաշտօնական շրջանակներէ։

Ուսուցչական ընտիր խումբ մը, լաւ հսկողութիւն եւ կարգապահութիւն, բարոյական նախանձախնդրութիւն յառաջդիմասէր ոգի մը և որ ի՛նչ գին, այս յաջողութեան և խրախոյսին ուրիշ գրաւականներն ու լրացուցիչ պայմաններն են։

Կրթասիրաց կը մնայ մաղթել յարատեւութիւն նոյն բարեհամբաւ հիմնարկութեան և իւր հիմնադրին՝ հաստատամիտ և ժրաջան կրթական գործչին։

Սամաթիա, 4 սեպտ. Ա. Գ.

ՆԱՒԹԱՅԻՆ ՀԱՐՑԻ ԱՌԹԻՒ

Նովոյէ Վրէմիա լրագիրը նաւթային հարցին նուիրել է մի առաջնորդող, ուր նա հետաքրքրական փաստերով ապացուցանում է, որ այժմ դժուար թէ Բագուի նաւթը կարողանայ Եւրոպայում մրցել Ամերիկական նաւթի հետ։ Աւելորդ չենք համարում քաղուածօրէն յառաջ բերել այդ յօդուածը։

«Ամերիկացիները բնաւ մոռացկոտ չեն, ասում է յօդուածագիրը մի թեւ թեւ յառաջաբանից յետոյ, գիտութեամբ մեզ տալ արտասահմանեան նաւթային շուկան։ Ընդհակառակը՝ օգտուելով Խրէյտի զօրեղ զէնքով, որ կերոսինի արտահանութիւնը Եւրոպայում կենտրոնացրել է Նիւ-Եօրքի Standard Oil Cº ընկերութեան ձեռքում, ամերիկացիք պատրաստուել են մեզ նեղել արեւմտեան Եւրոպայում»...

Ցոյց տալով, որ Միացեալ Նահանգների զանազան տեղերում գտնուել են նորանոր բազմաթիւ եւ հարուստ նաւթային հանքեր, յօդուածագիրը պնդում է, որ ամերիկացիք բնաւ սեւ նաւթի պակասութիւն չունին և եթէ Standard Oil Cº ընկերութիւնը կամենայ, նորա արդիւնաբերութիւնը միշտ առատ կը լինի Ամերիկայում։ Ահա այս ահռելի ընկերութիւնն է, որ մրցում է կովկասեան նաւթաարդիւնաբերների հետ և ամեն կերպ աշխատում է մեր նաւթին ասպարէզ չը տալ եւրոպական շուկաներում։ Այդ արդէն նա յաջողել է Անգլիայում, կերոսինի այդ ամենանշանաւոր շուկայում, ուր յիշեալ ընկերութիւնը ունէ չատ հաստատ կազմակերպութիւն։

«Այդ կազմակերպութիւնը շատ զօրեղ է։ Ընկերութիւնն ունէ 12 մեծ հեղալից շոգենաւներ Ամերիկայից Անգլիա նաւթ տեղափոխելու համար եւ աշխատում է վարձել բոլոր ազատ հեղալից շոգենաւերը։ Նա նշանաւոր նաւահանգիստներում, որպիսիք են Լօնդօն, Բրիստոլ, Լիվերպուլ, Նիւ-Կասթել և Հըլ, կառուցանում է ընդարձակ ամբարանոցներ կերոսինի համար։ Բայց ընկերութեան գլխաւոր ձգտումն է՝ ինչպէս արդէն այդ ունէ կազմակերպած Միացեալ Նահանգներում, սպառողներին կերոսինը մատակարարել իրանց տներում։

«Սորա համար ընկերութիւնը չինել է տալիս երկաթուղիների վրայ վագօն-ցիստերների մի շարք, նոյնպէս եւ երկաթեայ հեղալից նաւեր գետերի և ջրանցքների վրայ։ Քաղաքներում նոյն տեսակ ցիստերններ պէտք է փողոցներում շրջեն ձիերով, բացի ամենափոքրիկ տեղերից, ուր կերոսինը մատակարարվելու է նախկին ձեւով, այսինքն տակառներով»...

«Բելգիայում և Հոլլանդիայում Standard Oie Cºը մինչեւ այժմ դեռ բացարձակ չէ գործում։ Ամերիկեան Պետրօլը Ռոտտերդամում վաճառվում է Ստրաւսբերգ և ընկ. ձեռքով, որ ամերիկեան Tide Water ընկերութեան ճիւղն է։ Սկզբում կարծում էին, որ այդ ընկերութիւնը Ստանդարդի մրցակիցն է, բայց այժմ պարզվեց, որ երկուսն էլ գործում են միասին։

«Անդվերպենի նաւթային նաւահանգստում դժուար է գտնել ազատ տեղ, այս պատճառով ամերիկացիք միացել են Speth et Cº ընկերութեան հետ, որ ունի լաւ չտեմարաններ։ Իսկ մինչեւ այժմ այս ընկերութիւնը կերոսինը գնում էր Բաթումում։

«Գերմանիայում այս տարուայ փետրուար ամսին կազմուել է Deutsch Amerikaniche Petroleum Geselschaft անունով մի ընկերութիւն 9 միլիոն մարկ դրամագլխով։ Ընկերութեան գլխաւոր հիմնադիրներից մէկն է նոյն Standard Oil Cº ընկերութիւնը։ Ընկերութիւնը պարապվելու է ամերիկական կերոսինի առեւտրով, փոխադրելով նորան յատկապէս այս առթիւ չինուած նաւերով և վագօն-ցիստերններով ոչ միայն Գերմանիայում, այլեւ ուրիշ երկիրներում, այն ձեւով, ինչպէս և Անգլիայում։

«Այսպիսով ամերիկացիք բոլորովին պատրաստ են մրցել ռուսական կերոսինի հետ, որի արտահանութիւնը սկսել էր աւելանալ, պարզապէս նըպաստելով մեր առեւտրական բալանսի բարեփոխութեանը։ Ի՞նչ ենք արել մենք Ամերիկացիների հետ մեր մրցումը հեշտացնելու համար։ Դժբաղդաբար, համարեա ոչինչ։ Ընդհակառակը, կարելի է ցոյց տալ չատ հանգամանքներ, որոնք ուղղակի դէմ են ռուսաց նաւթային արդիւնքների եւրոպական շուկաները գրաւելու ջանքերին,

«Մօտաւորապէս կայ նոր օրէնք հրատարակ[ած] նաւթային նոր հանքեր գտնելու մասին Աւշերոնեան թերակղզում, այսինքն այնտեղ, ուր այդ հանքերի գտնելը աւելի հաւանական է։ Եւ մինչեւ այդ օրէնքի հրատարակվելը նոր հանքեր գտնելու գործը դժուարացրած է։ Նոյն նաւթի պակասութիւնը՝ համեմատաբար նորա պահանջին՝ այդ նաւթի գինը բարձրացրել է մինչեւ 8 և 9 կոպէկի ճշմարիտ է, Պենսիլվանի սեւ նաւթը վաճառվում է փութը և 20 կոպէկով, բայց յայտնի է, որ այդ նաւթը միեւնոյն քանակութիւնից երեք անգամ աւելի է կերոսին տալիս, քան Բագուի սեւ նաւթը։

«Ռուսաց կերոսինի արտասահման արտահանուելը սահմանափակվում է և այն հանգամանքով, որ անդրկովկասեան երկաթուղու վրայ սակագինը 2 կոպէկով փութին թանգացել է։ Այս երկու կոպէկը երկաթուղու վարչութիւնը աւելացրել է անցեալ տարի լոկ երկաթուղու արդիւնքը աւելացնելու նպատակով, մի երկաթուղու, որ առանց այն էլ լաւ էր գործում։ Ի վերայ այսր, հակառակ նաւթային արդիւնաբերութեան օգտին, 1 կոպէկ հարկ եւս աւելացել է կերոսինի մի փութի վրայ յօգուտ Բաթումի նաւահանգստի կառուցման։ Եթէ այս բոլորին աւելացնենք և ռուսաց ռուբլու արժէքի բարձրանալը, որ, ինչպէս նաւթի արտահանութեան, նոյնպէս և առ հասարակ ռուսաց արտաքին առեւտրի և արդիւնաբերութեան համար մեծապէս վնաս է, այն ժամանակ հասկանալի կը լինին Բագուի նաւթաարդիւնաբերների գանգատները և երկիւղը»։

Ռուս լրագիրը չատ ճիշդ է հասկացել Բագուի նաւթաարդիւնաբերների ներկայ վիճակը և բոլորովին անսխալ են նորա առաջ բերած փաստերը մեր նաւթի արտասահմանում ամերիկական նաւթի հետ մրցելու դժուարութեան վերաբերմամբ։ Բայց երկա՞ր կը տեւի արդեօք այս աննախանձելի դրութիւնը և, ով կարող է, կը թեթեւացնէ՞ Բագուի նաւթաարդիւնաբերների գործը։ Եթէ ոչ, այն ժամանակ փաստ է, որ կը գայ ժամանակ որ ամերիկացիք մեր կերոսինը միանգամայն դուրս կը վանդեն արտասահմանի շուկաներից եւ գարձեալ իրանք կը սկսեն թագաւորել։

(Արձագանք)

ՏՊԱՐԱՆ, ՎԻՄԱԳՐԱՏՈՒՆ ԵՒ ԳՐԱՏՈՒՆ Գ. ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՄԲ

ԱՌԱՋԻՆ ԳԻՐՔ

ԳԱՂՂԻԵՐԷՆԻ Ի ՀԱՅ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՅՕՐԻՆԵԱՑ Ռ. Ց. ԳՈՒՐԳԷՆԵԱՆ

Բ. Տպագր. ճոխացեալ

ԳԻՆ Ա Ղ Ճ.

Աւելորդ է մեծամեծ [illegible] ... [illegible]

ԻՐԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՄ

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆՔ Ի ՎԵՐԱՅ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆՑ ԵՒ ՃԱՐՏԱՐՈՒԹԵԱՆՑ

Բ. Տպագրութիւն

Յօրինեաց ՍՆՈՒՎՔ ԹԷՑԵԱՆ

Այս հանելի եւ կարեւոր ուսման համար անհրաժեշտ դասագիրք մ'է սոյն գործ որ երկրորդ տպագրութեան առթիւ յոյժ ճոխացած ըլլալով կը պարունակէ իր նպատակին պատկանող կարգ մը գիտելիքներէ զատ, Բնագիտութեան եւ Բընական Պատմութեան վրայ տարրական դասեր, նաեւ բազմաթիւ ծանօթութիւնք գլխաւոր Ճարտարութեանց (Industrie) վրայ պարզ եւ յստակ բացատրութեամբ, այնպէս որ՝ կրնայ ծառայել միանգամայն իբր առաջին գիրք գիտական դասուց՝ բոլոր ազգային վարժարանաց համար։

Բառացուցակ (Lexique) մը, գրքին ետեւը զետեղուած և տասնեւհօթն էջերէ բաղկացեալ, կը բացատրէ գործոյն ընթացքին մէջ գործածեալ բոլոր գիտական, ճարտարական և այլ բառերն, եւ կամ Ֆրանսերէնով եւ ի հարկին Թուրքերէնով իսկ կը յայտնէ անոնց առումները։

Ընդ ամենայն 264 էջերէ բաղկացեալ, իբր 70 պատկերօք, կազմ գեղեցիկ եւ ամուր։ Գին յոյժ չափաւոր, 5 ղրուշ։ Կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով։

171 1—3

ԱՌ ԸՆԹԵՐՑՈՂՍ

Ստորագրեալս պատիւ ունի ներկայիւս ծանուցանել իր բազմաթիւ յաճախորդաց թէ Եւրոպայի հռչակաւոր գործարաններէն այն ինչ բերել տուած է նոր և վերջին կատարելագործութեան համեմատ մեքենայներ, ժամանակիս պահանջմանց բաւ ամենայնի յարմար, որոնցմով կարելի է ամէն չափով և ձեւով լուսանկարներ արտագրել ի կատարեալ գոհունակութիւն ամենէն դժուարահաճ յաճախորդաց։

Մեր բազմաթիւ բարեկամք կարող են համոզուիլ մեր բաժններուն պարզ այցելութեամբ ի մեր գործատուն, ուր կարող պիտի լինին ունենալ դիւրամատչելի գներով ընտիր և ամենամաքուր լուսանկարներ։ Ստորագրեալս միշտ անձամբ կը հանէ լուսանկարներն առանց երկրորդական պաշտօնէից ձեռքը ձգելու։

Արդէն 25 տարիներէ ի վեր մեր յաճախորդաց նկատմամբ մեր տան ունեցած բարւոք յարաբերութիւններն ինքնին բացայայտ ապացոյցներ են մեր բաժներուն ճշդութեան։

Օդը երբ ամպոտ է, լուսանկարն երբեք տարբերութիւն չունենար։ Գործատանս մէջ թէ արանց և թէ կանանց համար մասնաւոր վարդապարդար մը կը գտնուի։

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱՏՈՒՆ

ՆԻԿՕԼԱՅԻ ԱՆՏՐԻՈՄԵՆՕ

99, Մեծ Պողոտա Բէյօղլու Պ. 99

129 Կ. Պոլիս 34—90

ՋՐԲՈՒԺԱԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍՈՅ

Բերա, Սարըլ պաշը, թիւ 15, 17, 19 [Աչգ ճամբ]

Իր տեսակին մէջ միակ հաստատութիւն յԱրեւելս

Ամենէն զօրաւոր և կատարելագործեալ գործիներով օժտուած

Պերճանք, հանգստութիւն և աժանութիւն ի միասին

ՏՆՕՐԷՆ՝ ՏՈՔԹՕՐ ՍԻՄՕՆԻՍ

Նախկին առաջին բժիշկ Բարիզի հիւանդանոցաց

ԼՈԳԱՐԱՆ ԵՒ ՏՈՒՇ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ

Ելեկտրականութիւն—Կախումն—Մարմնամարզ

Վարժապարդապար—Մասաժ—Սննդառութիւն

Ջիղավարժութիւն Արանց

ԿԸ ԴԱՐՄԱՆՈՒԻՆ ԵՒ ԿԸ ԲՈՒԺՈՒԻՆ

Անարիւնութիւն, Խոցեալ, Ջղախտութիւն, Անկարողութիւն, Անդամալուծութիւն, Ստամոքսի հիւանդութիւնք, եւն. եւն.

ՄԷԿ ՔԱՆԻ ԳԻՆԵՐ

ԼՈԳԱՐԱՆՔ	Բ կարգի 4 ղրշ.	—Ա կարգի	6 ղրշ.
ՇԱՐԺ ՏՈՒՇ	Բ » 3 »	—Ա »	5 »
ՏԱՔ ՋՈՒՐ ՏՈՒՇ	Բ » 5 »	—Ա »	7 »

Դեղերով լոգարաններու համար գիները կը զանազանուին դեղին գնոյն համեմատ։

Բաժանորդագրութեան համար 10 % զեղչ

Դպրոցներու եւ ընտանեաց համար մասնաւոր պայմանք 35

ԼԱ ՔԷՍ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ Ի ԲԱՐԻԶ

Երաշխաւորեալ Դրամագլուխք

50000000 Ֆրանգ

Ընդհանուր Գործակալ Բ. Շէհիրլեան

Բ. ՇԷՀԻՐԼԵԱՆ 125

Երկիտասիս խան թիւ 1, Պահճէ գաբու Սթամպօլ

ԱԶԴ

ԹՈՄԱՍ ՌՈՒԼՍԸՆ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇԱԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Իւղօ շոգենաւը, նաւապետ Ուստըն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն ատա հասաւ ամսոյս 28ին։

ՍԻՐՈՅՆ ՄԱՐԻ ՋԿԱՆ ԾԱՐԱԿ

Կ. Պոլիս, 25 սեպտեմբեր 188

Պարոնայք Սէգոգ և Պօուն,

Ցորմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Սէգոգի Ծէլթրա[illegible], միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանկանց խուլային և անարիւնութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։

Իմ կարծիքս է թէ այս հաճոյ և յաջող պատրաստութիւնը միշտ նախամեծար համարուելու է Մորուէ ձկան իւղէն և կը յանձնարարեմ զայն։

ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԻԱՏԷՍ

Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակին

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԻՐԱՄՔԵՐԻ

Ինչաամթը աքերիյէ իչիւն միւնագասայա գօնուլան իքի ևիւզ ատէտ Մարսիլիա Թօփրուգ Թաշըրըն իկըւըըն ևերմի իւչիւնճիւ բազար գարարը գաթիփի, իրթէսի ևիւզաէ պէշ թէնզիլաթը կիւնիւ օլըրըընտան Թալիպ օլանլարըն ինչաամթը աքերիյէ տայիրէսինէ միւրաճաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

17 իլուլ 1890 805

Նօ. 10 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԻՐԱՄՔԵՐԻ

Մանասթըրտա պուլունան վէ պիլ իճապ պուլունտըրըլաճագ օլան ասաքիրի Շահանենին իւչ ևիւզ ալթը սէնէսի թէլէրինի էվվէլէ իպթիատըրնտան իթիպարէն, պիր սէնէլիք իտարէլէրինէ միւգթազի նանը ավիզէն միւտայեգանաթը իչիւն մանալինէէ մէվզըը միւնագասատա պուլունան տալիպլէն պուլունաճա իմտասընա Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ուտասընա տալիպլէն կէլմէլէրի իլան օլունուր։

17 իլուլ 1890 806

Նօ. 11 1—3

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՀՈՏԱՒԷՏ ՆԻՒԹԵՐ

ՔՐԱՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ, 117, ՆԻՒ ՊՈՆՏ ՍԹՐ. ԼՈՆՏՈՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ

ԼԷ ԺՈՒԱՅՕ ՏԸ ԼԱ ԳՈՒՌՈՆ, նոր սքանչելի հոտ	ԷՍ. ՊՈՒՔԷ
ՔՐԱՊ ԷՓԼ ՊԼՈՍՍՄ, վարդի խնձորենւոյ ծաղիկք	ՃՈՔԻ ԳԼՌՊ
ԶԱՐԻՆԱ, Ռուսական գոգանոյշ հոտ	ՕՐՈՒԲՈՆԱՔՈ
ՀՈՒԱՅԴ ԼԻԼԱՔ, ճերմակ եղերդակ	ՎԻՈԼԷԴ
ԳՕՐԻԼՈՐՍԻՍ, Նորելուկ	ԻԼԱՆԿ-ԻԼԱՆԿ
ԲԱՅՄԱ ՎԻՈԼԷԴ, հեշտաբոյր	ՄԻԼՖԼԷՕՐ
ԱՍՖՈՏԷԼ, ՕՐՔԻՏԻԱ, ՋԻՔԻ, և ն.	ՃԵՐՄԱԿ ՎԱՐԴ և ն.
ՀՈՒԱՅՏ ԷԼԻՕԹՐՈՓ	

«Քրապ Էփլ Պլոսսմի» անթիւ, Լոնտոնի քաղաքի լրագիրը կ'ըսէ. «Նշանակելի ամենէն նորելուկ հոտերէն գերազանց կը համարինք Քրապ Էփլ Պլոսսմը, Լոնտոնի Քրաուն ընկերութեան. կը ծախուի թագի ձեւով խիցեր ունեցող շիշերու մէջ. Միւս բոլոր տեսակները կեղծ են.

ԼԱՎԱՆՏԸՐ ՍՕԼԴՍ, անգլիական աղեր լաւանտայով — «Վայելուչ նորելուկ արդուզարդի սեղանի համար. Լաւանտայի գերընտիր անուշահոտութիւն. Եթէ շիշը մէկ քանի վայրկեան բաց թողուի, սենեակին օդը կը մաքրուի և կը զովանայ» Այսպէս կ'ըսէ Լոնտոնի «Տիկնանց Լրագիրը». Գերազանց պայման մըն է ընդդէմ գլխու ցաւերու, հարբուխի ևն. կը ծախուի թագի ձեւով խիցեր ունեցող կանաչ շիշերու մէջ. Միւս բոլոր տեսակները կեղծ են.

ՕՐԱԼԻՆ փոշի. Տիկին Ատելինա Բադդի կը գրէ. «Գոհունակութեամբ կ'ըսեմ թէ ձեր Օրալինը շատ գերազանց կը գտնեմ. մորթին վրայ կը թողու շատ հաճելի տպաւորութիւն մը. ԱՏԵԼԻՆԱ ԲԱԴԴԻ»

ՆՈՒՐԲ ՕՃԱՌՆԵՐ վայրի խնձորի ծաղիկներով Սավոն Զարինա, Սավոն Լիլա Պլան, Սավոն Ռոզ Անկլէզ, վիոլէդ անկլէզ, Անգլիական քոլոնի ջուր, Անգլիական լաւանդայի ջուր, Քոլտ Քրէմ և այլն.

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ եւ Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով. Մ. ԼՏՄՈՒՆՏ ԳԱՐՊԻԱՆԱ
Անգլիական ընդհանուր մթերանոց, Վ.զվիտա. պահականոցին քով, կայարան Թրամուէյից, 95 և 67 106

ՈՉ ԵՒՍ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆ — ՈՉ ԵՒՍ ԱՐՆԱՆ ՆՈՒԱԶՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԻԱԼ-ՊՈՏԷՆԻ ԵՐԿԱԹ

605

Այս բաղադրութիւն մեծագոյն յաջողութեամբ կը յանձնարարուի Ֆրանսայի գլխաւոր բժիշկներէն, որք, յետ գործածութեան, նախամեծար համարած են զայն միւս երկաթխառն պատրաստութիւններէն.

Այս երկաթ, չոր հաց ըլլալ նորել, մէջ ջերմութեամբ կ'առնու կերակուրներն և ձմեռներէն

Պնդութիւն չի տար, ստամոքսը չի գրգռեր, ակռաները չի սեւցներ.

Կեդրոնատեղի' ՇԱՆՆԻ ԵՒ ԺՈՐՏԱՆ, 1, Կամուրջի հրապարակ, Պոլիս

ՄՈԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

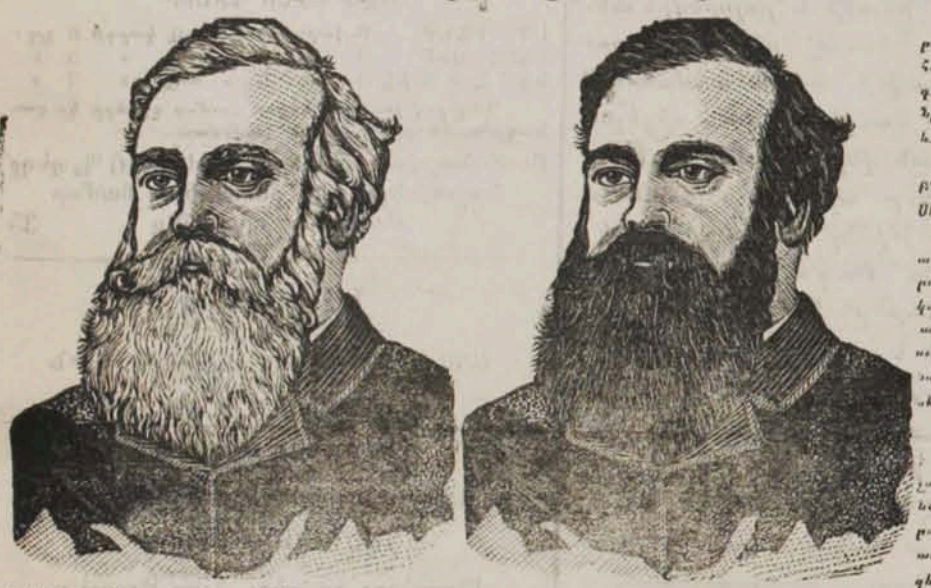

Նոր գիւտ մազերուն գոյնը փոխելու համար մէկ երկու անգամէն, առանց աւրելու նիւթի գործածութեան և կամ լուացքի.

ՃԱԳԱՆԱԿԱԳՈՅՆ ԿԱՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿԱՍՏԱՐԵԱԼ ՍԵՒ

Բաղկացեալ միայն արմատներու և խոտերու հիւթէ, Սպիտակ կամ կարմիր մազերն անմիջապէս կը փոխուին պայծառ շագանակագոյն կամ թանձր սեւի.

Փորձը ցոյց տուած է թէ այս ներկն ո'ր և է գերազանց է նմանօրինակ ուրիշ պատրաստութիւններէ. Իր առաւելութիւնն է մազերուն ամէնէն բնական երեւոյթը տալ և ամենեն ուշադիր դիտողն ի գիտելու հանելը կը կասկածի հերաց անկամը, գլուխը կը մաքրէ թեփը կ'անհետացնէ և նոր այժ կուտայ մազերուն մորթին. Ուշադրութեամբ կարդալ

ԳՈՐԾԱԾՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

[illegible]

ԿԵՂԾԵՐԷՆ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ

Միակ կեդրոնատեղի ԼՏՄՈՒՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ, ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ, Վ.զվիտա, Պահականոցին քով, կայարան Ղալաթիա-Շիշլիի Թրամվէյից, Թիւ 95 և 9, Ղալաթիա. 601

ՔԱՈՒՉՈՒԷ ՄՈՒՃԱԿ

(ԼԱՍԴԻՔ)

ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ՆՈՐԹԸ ՊՐԻԹԻՇ ՌԻՊԸՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

NORTH BRITISH RUBBER Co EDINBURGH — NORTH BRITISH RUBBER Co LIMITED TRADE MARK EDINBURGH

Մեր յաճախորդներու փափաքանաց համաձայն, մեր այս տարուան քաուչուէ մուճակներն, որք իրենց վրայ իբրեւ նշան կշիռ մը կը կրեն, խիստ ճաշակաւոր, նուրբ և հաստատուն շինուած են կոտոտ բէյէօռով.

Պոլսոյ հրապարակին վրայ երկար ատենէ ի վեր ճանչցուած է թէ մեր քաուչուէ մուճակները կը գերազանցեն քան տարիէ ի վեր գործածուած բոլոր մուճակները.

Մեր մուճակներու ներքին կողմը կշիռ մը և արտաքին կողմն ալ առիւծի մը պատկերը դրոշմուած է իբրեւ նշան. Կը վաճառուին ի Պոլիս Սուլթան Համամ աղբիւրի մօտ Սեպուհ աղա Տէմիրճեանի թիւ 47 և 49 խանութն և բոլոր քաուչուէ մուճակ վաճառողներու քով. Կեդրոնատեղին է ի Պոլիս, Պահչէ Գաբու, Գօճաման Օղլու խան, Ծորճի Կիտրոլի թիւ 13 մթերանոցը. 167

ՀԱՋԻ ՇՆՋԱՐԳԵԼՈՒԹԵԱՆ, ՊՐՈՆՇԻԴԻ, ՀԱՐԲՈՒԽԻ, ՑՐՏԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՁԱՅՆԻ ԿԵՐԿԵՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

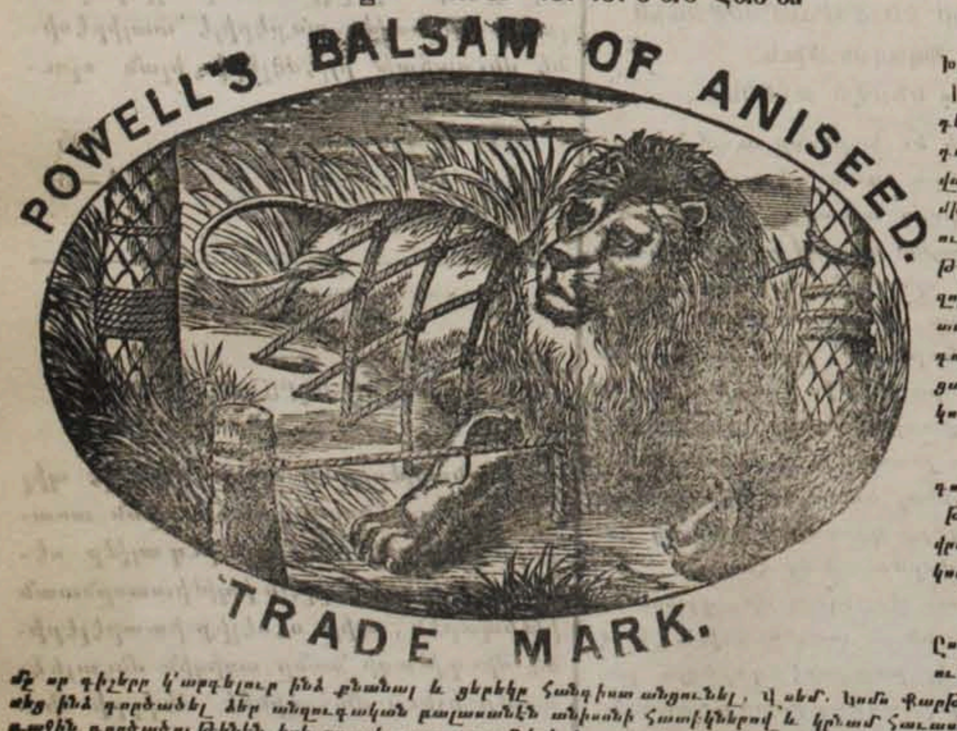

ՇՆՋԱՓՈՂԻ ԵՒ ԽՈՉԱՓՈՂԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ դէմ իբր ապահով դարման այս դեղին վայելած համբաւը միշտ կը հաստատուի այն բազմաթիւ նամակներով զորս Պ. Բոուէլ կ'ընդունի անոնցմէ որք գործածած և ճանչցած են նորա յատկութիւնները.

«Անգլիոյ Թագուհւոյն ՆԵԴԻԼ Թնդանօթակիրն վրայ, ի Ռէիք, ըՍկովտիա.

«Սիրելի պարոն, Ըստ որում կը նեղուէի յամառ հազէ մը որ գիշերը կ'արգելուր ինձ քնանալ և ցերեկը հանգիստ անցունել, Վ. սեմ. կոմս Քարթենեյան ձեռքա... [illegible] (Ստ.) Վ. ԼԻՆԶԷԼ, Նեդիլ Թնդանօթակիրէն.»

Կը վաճառուի ամէն դեղատանց և արտօնեալ դեղերու վաճառականաց քով, շիշը 1 շիլին 1/2 բէնսի, 2 շիլին 3 բէնսի և 11 շիլինի.—Պատրաստեալ ձեռամբ ԹՈՄԱՍ ՊՈՈՒԷԼ, 4, Ալպիոն Բոլէյս, Պլաքֆրիէրս, Լոնտոն.

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով.
601
Մ. ԼՏՄՈՒՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ
Անգլիական ընդհանուր մթերանոց, Վ.զվիտա, պահականոցին քով, կայարան Թրամուէյից, 95 և 9.

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈՏԻ ՕՇԱՐԱԿ)

ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ԺՈՒՏ ԻՒՂ

Իբքոֆոֆիթ որ լճոյ և սոտայով

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՈՏԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք.

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորուի ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, իբոֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճօղածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով:

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս. ՀԱՄՄԼԸ ԽԻ ՀԻՐՁԷԼ 605

ՍԱԼԻՀ ՍԸՏԳԸ

ՊՈԼԻՍ, ՍՈՒԼԹԱՆ ՊԱՅԱԶԻԴ, ՕԴՃՈՒԼԱՐ ՊԱՇԸ ԹԻՒ 61

Արանց, կանանց և տղայոց համար ամեն կարգի գեղեցիկ ու դիմացկուն կօշիկներ կը պատրաստուին Ֆրանսական առաջնակարգ ապրանքներէ. Այս խանութը դիմող յաճախորդք մեծապէս գոհ պիտի լինին մանաւանդ գներու աժանութը. 2 թուէն 4 թիւ կօշիկներու կարով պատրաստուածները հինգ ղրշանի, 4 թուէն 6 թիւի համար 5 ղրշ. աւելի պիտի ըլլան փայտէ գամով պատրաստուածներէն. ղրշի յաւելում մը պիտի ըլլայ այդ տարբերութեան վրայ.

Ղրշ.	տեսակ	Ղրշ.	տեսակ
85	ամեն տեսակ կարով պօթին կալոշ	33	կնոջ մուճակ
52	սկարբին կարով	40	պալատական կալոշ
140	կալոշով մոյկ կարով	70	կնոջ համար պօթին կալոշ
65	պօթին կարով	45	16 թուէն մինչ 21 թիւ պօթին կալոշ տղայոց համար
80	մէստ կալոշ գամով	150	թէլաթին և ուղտի մորթէ մոյկ
140	ամեն տեսակ մոյկ		
160	փայլուն մորթէ մոյկ		

Տղայոց յատուկ կօշիկներու 21 թուէն վեր եղածներուն համար հինգ ղրշի յաւելուած մը պիտի ըլլայ. Ցատկապէս յանձնարարուած կօշիկներու համար հարիւրին տասը յաւելում մը պիտի ըլլայ այս գնոյն վրայ. 143 18—24

ԼԱ ՌՈՒԱՆԷԶ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ Ի 1837

Կեդրոնատեղի' 18, Սէն-Մառք փողոց, Բարիզ

Դրամագլուխ,	4.000.000	Գանձելի հասոյթք և պահեստի դրամ	3.900.000
Տարեկան հասոյթ	1.150.000	Վճարեալ փոխանցն իբր	30.000.000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ ամեն տեսակ կ'ալուածներ, վաճառք և կարասիք, նպաստաւոր պայմաններով և չափաւոր գներով.

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել ի գրասենեակ ընդհանուր գործակալութեան, Ղալաթիա, Մահմուտիյէ փողոց, թիւ 2, Ճէբէճեան խան, Գամոնտոյի Պանդային դիմաց.

94

Ընդհանուր գործակալք Թուրքիոյ ՍԻՄՈՆ ՔԱՑՍԸՐԼԵԱՆ և ԸՆԿ.

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1890 Սեպտեմբեր 12 Չորեքշաբթի օրէն սկսեալ մինչեւ նոր տնօրինութիւն

(Բացի կիւրակէ օրերէն) Եւրոպական եզերքէն Կամուրջ երթող շոգենաւք և Բոսֆորեան ժամերը

12 — Եէնիմ. Մեզարպ. Պէյլէրպէյ. Թարաք. Եէնիքէյ. Պէյոզ. (Եէնիգիւղի շոգենաւէն հոս պիտի հաղորդուին) 21
12 45 Եէնիմ. Մեզպ. Պեյ. Թարաք. Եէնիքէյ. Պէյոզ. Ռ. Հիսար (Արնավուտ գիւղի շոգ. հոս պիտի հաղորդուին) 38
1 — Ռ. Ա. Գավագ Մեզպ. Պէյլ. Թարապ. Պէյգօզ մինչեւ Գանտիլլի [Գանտ շոգ. հոս պիտի հաղորդուի. ուր. օրերը Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշիք] 37
1 30 Եէնիմ. Մեզարպ. Պէյլէրպ. Թարապ. Եէնիքէյ Սթէն. Միրկ. (Արնավուտ գիւղի շոգ. ին հոս պիտի հաղորդուին) 38
2 15 Եէնիմ. Մեզարպ. Պէյլէրպ. Թարապ. Եէնիք. Պէշիք (Եէնիգիւղի շոգ. ին հոս պիտի հաղորդուին) ուրբաթները մինչեւ Պէպէք պիտի հանդիպի) 17
2 50 Եէնիք Սթէն. Միրկէն Պոյճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթ. Պէշիկթ. (բացի ուրբաթէ) 21
2 45 Ռ. Ա. Գավագ Եէնիմ Մեզարպ. Պէյլէրպ. Թարապ. Պէյգօզ Բ. Պահճէ Չուպք. Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտիլ. Պէշիկթ. (ուրբաթ օրեր ժամ 2 45ին Մեսար. էն պիտի մեկնի) Վանիք. Չէնկ. Պէյլէր. Գուզկ. 20
3 15 Եէնիմ. Մեզպ. Պէյլ. Թարապ. Եէնիք. Սթէն. Միրկ. Պոյաճ. Ռ. Հիսար. Պէպէք [Պէպէքի շոգ. հոս պիտի հաղորդուին] ուրբաթները Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 28
4 30 Եէնիմ. Մեզպ. Պէյլէրպ. Թարպ. Եէնիք. Սթէն. Միրկ. Պոյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք 33
5 45 Եէնիմ Մեզար. Պէյլէրպ. Թարպ. Եէնիք. Սթէնիա Միրկ. Պոյաճ. Ռ. Հիսար. Պէպէք Արնավ Գուրչ Օրթագ. Պէշիկ. 22
7 — Եէնիմ. Մեզարպ. Պէյլէրպ. Թարապ. Պէյգօզ Բաչէ Եէնիք. Չուպ. Գանլըճ. Միրկ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտ. Արնվ. Չէնկ. Պէյլէր. Օրթագ. Գուզ. Պէշիք. Խասք. 6
8 5 Ա. և Ռ. Գավագ Եէնիմ Մեզարպ. Պէյ. Թարպ. Եէնիք. Սթէնիա Միրկ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթ. Պէշիք. 17
10 — Մեզարպ. Պէյ. Թարապ. Եէնիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Արնավ. Օրթագ. Պէյ. 34

Անատոլեան եզերքէն կամուրջ երթող շոգենաւք

12 — Պէպէք Արնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք. 20
12 35 Եէնիք Սթէն. Միրկէն Պոյճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք. 22
12 30 Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 2
1 — Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 22
1 35 Ռ. Հիսար Պէպէք Արնավ. Գուր. Օրթ. Պէշիկթաշ Գապ. 6
2 15 Միրկ. Պոյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթագեւ Պէշիկթաշ 23
2 45 Պէպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթագ. Պէշիք. 2
3 15 Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշ. 21
3 45 Պէպէք Արնվ. Գուր. Օ.Թ. Պէշիք. Գապ. 23
4 15 Պէպէք Արվ. Գուր. Օրթագ. Պէշ. (Բացի ուրբաթէ) 2
10 — Միրկէօն Չէնկ. ուղղ. կմրջ. բացի ուրբ. է 38
11 10 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ ուրբաթ օրերը Ռ. Ա. Հիսարէն 6

Ասիական եզերքէն կամուրջ երթող շոգենաւք

12 — Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. 34
12 — Պէյգօզ Բաչապ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտիլ. պիտի հաղորդուի.) 23
12 30 Պէպէք Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիկթաշ 28
1 25 Գանտ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզ. Խասք. 34
1 35 Պէյգօզ Բաչապ. Չուպուգ. Գանլճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. (Գանտիլ. պիտի հաղորդ. (Ուրբաթ օրերը Վան. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիք.) 37
2 45 Պէյգօզէն Եէնիգիւղ անտի եւրոպական եզերք մինչեւ Պէշիք. (բացի ուրբաթէ) 21
2 25 Գանտ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզ. Պէշիք. (Բացի ուրբաթէ) 22
3 20 Գանտ. Վանիք. Չէնկէլք. Պէյլէրպ. Գուզկ. Պէշիկթաշ (Բացի ուրբաթէ) 34
3 30 Պէյգ. Բաչապ. Չուպուգ. Գանլճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Պէշիք (ուրբթ. 2 45ին Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. 20
4 15 Գանտլ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզ. Խասքիւղ (բացի ուրբաթէ) 38
4 30 Պէյգօզ Բաչապ. Չուպ. Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլր. Գուզկ. Պէշիկ. (ուրբաթ օրեր ժամ 4.30ին Մեզարպ. էն մեկնելով Պէյլեր. և Թարապիա պիտի հանդիպի. 37
1 — Միրկ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտ. Արնվ. Չէնկ. Պէյլ. Օրթ. Գուզկ. Պէշիք. Խասք. 21

9 5 Պէյլէր. Թարապիա Պէյգ. Բաչպ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Խասքիւղ 20
9 30 Պէյգօզէն ուղ. կամրջ. (բացի ուրբաթէ) 28
10 20 Գանտ. ուղ. կամրջ. 23
11 — Գուզկ. էն ուղղակի կամուրջ (Բացի ուրբաթէ) 22
10 50 Չէնկ. ուղղ. կամրջ. ուրբաթները 10 30ին 2

(Բացի կիւրակէ օրերէն) Կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

1 — Պէշիկթաշ Օրթագ. Արնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Պէյլ. Մեզարպ. Եէնիմ. Ռ. և Ա. Գավագ (ուրբաթները մինչեւ Մեսար և Պէյգօզ պիտի հանդիպի) 20
1 40 Պէշիկթ. Օրթագ. Գուրչ. Արնավ. Ռ. Հիսար Պոյաճք. Եէնիք. Թարպ. Պէյլ. Մեզար. Եէնիմ. 28
2 45 Պէշիք. Օրթագ. Գուր. Արնավուտք. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Պէյլ. Մեզարպ. Եէնիմ. 33
3 — Գապաթ. Խասք. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Եէնիք. Բաչպ. Պէյգ. Թարապ. Պէյլ. Մեզ. Եէնիմահալլէ 6
4 — Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Պոյաճ Սթէնիա Եէնիք. Թարպ. Պէյլ. Մեսար. Եէնիմ. 22
5 — Խասք. Պէշիք. Գուզկ. Օրթագ. Պէյլ. Չէնկ. Արնվ. Գանտ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլ. Չուպք. Միրկ. 21
6 — Գապաթ. Պէշիք. Օրթագ. Գուրուչ. Արնվ. Պէպէք. Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Պէյգօզ Թարապ. Պէյլէր. Մեզր. Եէնիմ. և Գավագներ 17
7 — Պէշիք. Խասք. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Արնվ. Գանտլ. Ռ. Հիսար Պոյաճ. Գանլ. Եէնիք. Պէյգօզ Թարպ. Պէյլէրպ. 20
8 30 Պէշիք. Օրթ. Արնավ. Պէպ. Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Մեզար. Պէյ. 34
9 20 Պէշիք. Օրթագ. Գուրչ. Արնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. (ուրբաթները Եէնիք. Թարապ. Պէյլէր. Մեզարպ. 38
10 10 Եէնիք. Թարպ. Պէյլ. Մեզպ. Եէնիմ. Ուրբաթները Ռ. Հիսար Միրկէօն 37
10 5 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Պոյճ. Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Պէյլ. Մեզպ. Եէնիմ. (բացի ուրբաթէ) 21
10 45 Ռ. Հիսար Պոյաճ. Միրկ. Սթէն. Եէնիք. Թարպ. Պէյլէրպաշէ. Մեզար. Եէնիմ. (ուրբաթները Օրթագիւղ) 17
11 20 Եէնիք. Թարպ. Պէյլ. Մեզպ. Եէնիմ. 38
11 35 Պէպէք Ռ. Հիսար Պոյաճ. Միրկ. Սթէն. Եէնիք. (ուրբաթները Պէշիկթաշ) 22

Կամուրջէն Անատոլեան եզերքը երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

1 5 Ուղղակի Միրկէօն 23
2 5 Ուղղակի Պէպէք
3 15 Ուղղակի Պէպէք 23
3 45 Ուղղակի Պէպէք (բացի ուրբաթէ) 2

10 30 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք (Ուրբաթ օրերը 10 15ին և Ռ. Հիսար Վանիքոր երթող շոգ. հոս պիտի հաղ.) 6
11 20 Գապ. Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար. Պոյաճք. 20
11 40 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնվ. Պէպէք [Բացի ուրբաթէ] 2
12 — Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. 6

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւաց ժամերը

12 50 Ուղղակի Գանտիլլի 31
1 20 Խասք. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ Ա. Հիսար Գանտ. Չուպք. Բաչպ. Պէյգօզ [բացի ուրբաթէ] 21
1 45 Ուղղակի Գանտիլլի (բացի ուրբաթէ) 22
2 40 Ուղղակի Չէնկ. Գանտ. [Բացի ուրբաթէ] 34
3 — Խասք. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանտ. Չուպուգ. Բաչպ. Պէյգ. ուրբաթները 2 30ին ելլելով Թարպ. Պէյլէրպաշէ հանդիպելով Մեզարպ. պիտի երթայ 37
3 40 Ուղղակի Գանտիլլի (բացի ուրբաթէ) 38
8 15 Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպ. Բաչպ. Պէյգօզ (Բացի ուր.) 2
9 25 Պէշիկթաշ, Գուզգունճ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վանիք. Գանտիլ. (Գավագներ գացող շոգենաւն հոս պիտի հաղորդուի) 23
10 5 Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլ. Չուպ. Բաչպ. Պէյգ. Թարապ. Մեզարպ. Գավագներ [ուրբաթները Պէյլէրպ] 33
10 10 Գապ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. ուրբաթները 10ին միայն Գուզ. Չէնկ. պիտի հանդիպի 2
10 40 Խասք. Գուզ. (Բացի ուրբաթէ) 22
10 45 Պէշիկթաշ Գուզգունճ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վան. Գանտ. Պէպէք (Ուրբաթ օրերը Խասք. 28
11 15 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Չուպ. Բաչպ. Պէյգօզ (ուրբթ. Գուզկ.) 23
11 30 Գապթ. Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. 31

Ամէն ուրբաթ առաւօտ երկուքին քառորդ մնացած կամուրջէն շոգենաւ մը ելլելով ուղղակի Պէպէք.

Ամէն ուրբաթ օր կամուրջէն ժամ չորսին շոգենաւ մը ելլելով Խասք. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպ. Բաչպ. Պէյգօզ Թրպ. Պէյլէր. Մեզ. հանդիպելով Եէնիմ. պիտի երթայ.

Ամէն ուրբաթ երկրորդ առաւօտեան Եէնիմ. շոգենաւ մը ելլելով Մեզպ. Պէյլր. Թարպ. Պէյգօզ Բաչպ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Խասք. հանդիպելով կամուրջ պիտի երթայ.

Դարձեալ ամէն ուրբաթ երկուք Մեզպ. էն տասն մէկին շոգենաւ մը ելլելով Պէյլր. Թարպ. Պէյգօզ Եէնիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Արնվ. Օրթագ. Պէշիք. հանդիպելով կամուրջ պիտի երթայ.

Առաւօտուն Եէնիմահալլէէն ժամ 12ին և 1.30ին և կամուրջէն 1.20ին և երեկոյները կամուրջէն 8 15ին և 8.30ին, և ժամ 10ին Մեզարպուրնուէն ելնող շոգենաւներուն մէջ բնաւ ցպիտ ընդունուին, ժամ 10.40ին կամուրջէն Խասքիւղ գացող շոգենաւը բնաւ ցպիտ ընդունի.

Փոթորկալից օդերուն Մեզարպուրնու և Ռ. Գավագ շոգենաւ ցպիտ հանդիպի.

ԽՈՍԿԻՒՂ ԱՐԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Խասգիւղէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Խասգիւղ
— —	— —	— —	6 25
— —	7 5 Պէշիք	— —	7 5
12 —	8 — Պէշիք	12 20	8 15 Պէշիք
12 30	8 20 Վ.սոփ.	12 50	9 5
1 — Պէշիք.	9 —	1 20 Վ.սոփ.	9 50
1 30	9 30	1 35 Պէշիք	10 10 Պէշիք
2 — Վ.սոփ.	10 — Ֆէրպ.	2 10	10 30 Ֆէրպ.
2 30 Պէշիք.	10 20 Պէշիք	3 — Վ.սոփ.	10 40 Գզ.
3 —	10 50	3 —	11 —
3 15 Ֆէրպ.	11 — Գուզկ.	3 20 Պէշիք	11 20 Ֆէրպ.
3 40	11 10 Ֆէրպ.	4 45 Պէշիք	11 20
4 15 Պէշիք.	11 20	3 45 Ֆէրպօթ	11 50
4 45 Վ.սոփ.	11 40	5 — Վ.սոփ.	11 55 Գզ.*
5 — Ֆէրպ.	12 5	5 35 Պէշիք.	12 5
5 30	— —	5 30 Ֆէրպօթ	— —
6 15	— —	— —	— —

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Խասգիւղէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Խասգիւղ
— —	— —	— —	— —
— —	7 5 Պէշիք	— —	— —
12 15	8 — Պէշիք	12 35	7 5
1 — Պէշիք**	8 20 Վ.սոփ.	1 20 Պէշիք	8 15 Պէշիք
1 45	9 — Պէշիք	2 —	9 5
2 30	9 30	2 40	9 45
3 20	10 — Ֆէրպ.	3 10 Պէշիք	10 10 Պէշիք
3 15 Ֆէրպօթ	10 10 Պէշիք	3 45 Ֆէրպօթ	10 30 Ֆէրպ.
4 — Պէշիք.	10 40	4 30	10 40
4 45 Վ.սոփ.	11 10 Ֆէրպ.	5 — Վ.սոփ.	11 20 Ֆէրպ.
5 15 Պէշիք	11 10	5 25 Պէշիք.	11 20
5 — Ֆէրպօթ	11 40	5 30 Ֆէրպօթ	11 40
6 —	12 5	6 15	12 5

* Այս երթեւեկութիւն Հրէից տօներուն, և շաբաթ օրերը Գուզկ. ցպիտ հանդիպի.
** Բացի կիրակի օրերէ.

ՀԱՐԷՄ ԽՍԿԻՒԼԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ Ի ԽՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

2 30 Հարեմէն Սալաճագ (բացի կիրակիէ.
4 15 » » (բացի ուրբաթէ)
10 40 » » (բացի ուր. և կեր. օրերէ)
11 25 » » (ուր. և կեր. ժ. 10 45ին
2 10 կամուրջէն Հարեմ Սալաճագ (բացի կեր.)
3 15 կամուրջէն Հարեմ Սալաճագ (բացի ուր.)
10 10 կամուրջէն Հարեմ անտի Սալաճագ (բաց ի ուրբաթ և կիրակի օրերէն)
11 10 կամուրջէն Հարեմ անտի Սալաճագ (կիրակի և ուրբաթ օրերը ժ. 10 30 ին).

ԽՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԽՍԿԷԼԷՍԻ ԵՒ

ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
5 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 10 » Գապաթաշ (Ենէի գիւղի շոգենաւն հոս կը հաղորդուի)
3 45 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
5 30 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 20 Գապաթաշէն Իւսկիւտար

Ծան.—Օդը մրգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գանուած տեղը պիտի մնան. 12

ՎԱԼԷԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐ

ընդունուած և յանձնարարուած ընդդէմ ... նատութեան, արեան պակասութեան, արեան ... րքստեան, սպիտակ հոսման և ընդհանուր ... ման ու նկարչութեան ամէն վիճակներ.

Ծան. Վալէի Դեղահատները [ճշմարիտ] ... տով են և իւրաքանչիւրին վրայ գրուած է ... լէի անունը. Ամեն դեղատանց մէջ, և Թիւ ... ժագօգ փողոց, Բարիզ, Տուն ԼԱ ՖՌԷՐ.

VICHY

ՎԻՇԻ

Ֆրանսա (գաւառ Ալիէ)

ԿԱԼՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Վարչութիւն՝ Փարիզ, 8, Պուլվար Մոնմարթր

ՀԱՆՔԱՋՐՈՅ ԵՂԱՆԱԿ

PASTILLES DIGESTIVES.—Այս ... ները Վիշիի մէջ պատրաստուած են Ջ... մուկներէն եղած աղով, ախորժահամ են ... ապահով դարման մ'են դիւրամարսութե... դեմ.

SELS de VICHY pour BAINS. —Այն ... ձանց համար որք չեն կրնար Վիշի երթ...

Կեղծէն զգուշանալու համար, սոյն ... շերու և շիշերու վրայ պահանջել ԸՆԿ... ՐՈՒԹԵԱՆ դրոշմը. Կը գտնուի Պոլսոյ ... որ դեղագործաց քով. 596

Վ ԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԴԱՈՒԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԵՐԿԻ

Ղալաթիա Պէօյիւք Միլլէթ խան, ... հաղդ ային թղթատարատան վրայ ... յարկը

Այս նշանաւոր գործատունն ճար արժանաւոր համբաւ մի ստացած է ի մեզ, այն ձեռքն եղանակին աւթիւ իւր վաճառքներու քանակութեան վրայ յաւելում մի կ'ընէ, որ արդէն բազմաթիւ է Ֆրանսական, Անգղիական, Գերմանական եւ Պելճիքական բերքերու զանազան տեսակներով.

Հետեւաբար իւր բուն գործարանին ապրանքներուն վրայ որք են' օժիտ համար ամէն տեսակ ճերմակեղէնք, բանուածք, կիսազգեստ, քալիքօ, քօրսէ, թաշկինակ, սեղանի սփռոց, շապիկ, շապկընկեր, սաւանք, ֆլանել կանանց օրիորդաց և փոքր աղջկանց համար զարդազգեստներ, աւելցած է ուրիշ տեսակ անթիւ նիւթեր բոլորն ալ ընտիր տեսակէ.

Հասարակաց պարմանքը կը գրաւէ մանաւանդ այն վայելուչ և զանազան տեսակ վերարկուներն և ճաքէթներն կանանց օրիորդաց և տղայոց, որք բոլորն ալ վերջին նորաձեւութեան համեմատ ճաշակով ու շքեղութեամբ յօրինեալ են.

Յաւելում մի բրած է նաև ապագրուած զգեստներու պատրաստութեան նորաձեւութեան վրայ որ արդէն ճոխ է այնքան, և իւր ընդարձակ արհեստանոցին շնորհիւ կրնայ կատարելապէս գոհացնել բոլոր իւր յաճախորդները նոցա ճաշակին ու բաղձանաց համեմատ ի գործ դնելով ինչ որ ապրանքն. Կը գտնուի նաև մինչեւ 16 տարեկան տղայոց համար ամեն տեսակ զգեստներ բոլթօններ խիստ չափաւոր գներով.

Կը ծախուին մեծ և փոքր քանակութեամբ.

ՍԱԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ՉԿԱՅ 24

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՆԱՒԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՈՒՐԻ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Օր	Ժամ	Ուղղութիւն
Բշ. 17.29	Եր.	Օտեսա
Գշ. 18.30	5 Եր.	Աղէքսանդրիա
Դշ. 19.1	10 Առ.	Անատոլու
Դշ. 19.1	10 Առ.	Սեվաստոփոլ
Եշ. 20.2	2 Եր.	Օտեսա

Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Գործակալութիւնն Ռուսական ընկերութեան ի Քիրէճ Գաբու. 26

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրփուլ և Մէյիթէրանէ միջեւ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնաժ	Անուանք	Թոնաժ
Քանարեա	4200	Աֆրիքօ	3000
Ֆէրա	4000	Թալէրմօ	3000
Օռմանի	4000	Ներէիս	3000
Սէստրէա	3250	Բէրա	3000
Թէպա	3250	Լօթիւս	800
Մակետա	3250	Օլիմբօ	800
Մարիօթիս	3250	Սեմիլ	700

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ռիթթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
99
31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվըրփուլ.

Ատենապետ՝ Ս. ՏԱՄԱՏՅԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ